

REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2018 ROK

-
-
-
-
-
-
-
-
-

Spis treści

WSTĘP	5
I. DIAGNOZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM.....	7
1.1 UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE	7
1.2 PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ.....	9
1.3 AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA MIESZKAŃCÓW REGIONU	11
1.4 WYKLUCZENIE SPOŁECZNE MIESZKAŃCÓW REGIONU.....	15
1.5 POZIOM KVALIFIKACJI MIESZKAŃCÓW REGIONU	17
1.6 EFEKTYWNOŚĆ AKTYWNEJ POLITYKI RYNKU PRACY	20
II. CELE DŁUGOOKRESOWE DO ROKU 2020	22
III. CELE I ZADANIA RPD/Z NA 2018 ROK.....	23
CEL STRATEGICZNY 1: ZWIEKSZENIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO- POMORSKIEGO	24
Cel szczegółowy 1.1: Przeciwdziałanie bezrobociu	24
Zadanie 1.1.1 Działania podejmowane przez powiatowe urzędy pracy (PUP) ze środków Funduszu Pracy znajdujących się w dyspozycji samorządów powiatów oraz programy z rezerwy Funduszu Pracy realizowane w oparciu o przepisy wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	24
Zadanie 1.1.2 Program „Praca dla młodych”.....	25
Zadanie 1.1.3 Realizacja projektów w ramach Działania 1.1 „Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe” PO WER 2014-2020.	26
Zadanie 1.1.4 Realizacja projektów w ramach Działania 1.2 „Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe” PO WER 2014-2020.	27
Zadanie 1.1.5 Realizacja projektów w ramach Działania 1.3 „Wsparcie osób młodych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji” PO WER 2014-2020.....	28
Zadanie 1.1.6 Realizacja projektów w ramach Działania 8.1 „Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy” RPO WK-P 2014-2020.	29

Zadanie 1.1.7 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.2.1 „Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia” RPO WK-P 2014-2020.	30
Zadanie 1.1.8 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.5.2 „Wsparcie outplacementowe” RPO WK-P 2014-2020.	31
Zadanie 1.1.9 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.4.1 „Wsparcie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze” RPO WK-P 2014-2020.....	32
Zadanie 1.1.10 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.4.2 „Rozwój usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 ” RPO WK-P 2014-2020.	33
Zadanie 1.1.11 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.4.3 „Rozwój usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach ZIT” RPO WK-P 2014-2020.	34

Cel szczegółowy 1.2: Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych..... 36

Zadanie 1.2.1 Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania Zakładów Aktywności Zawodowej.....	36
Zadanie 1.2.2 Organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączenia osób niepełnosprawnych w rynek pracy.	37
Zadanie 1.2.3 Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami ze środków PFRON realizowana przez powiatowe urzędy pracy.	37
Zadanie 1.2.4 Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych finansowana ze środków PFRON i budżetu Państwa realizowana przez PFRON.....	40
Zadanie 1.2.5 Organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączenia osób niepełnosprawnych w rynek pracy – PFRON.	42

Cel szczegółowy 1.3: Poprawa dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym..... 45

Zadanie 1.3.1 Realizacja projektów na rzecz aktywnej integracji w ramach Poddziałania 9.1.1 „Aktywne włączenie społeczne w ramach ZIT” RPO WK-P 2014-2020.....	45
Zadanie 1.3.2 Realizacja projektów na rzecz aktywnej integracji w ramach Poddziałania 9.2.1 „Aktywne włączenie społeczne” RPO WK-P 2014-2020.	46
Zadanie 1.3.3 Realizacja projektów na rzecz aktywnej integracji w ramach Poddziałania 9.2.2 „Aktywne włączanie społeczne młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym”.	47
Zadanie 1.3.4 Realizacja projektów z zakresu tworzenia nowych przedsiębiorstw społecznych oraz rozwoju i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej w ramach Poddziałania 9.4.1 „Rozwój podmiotów sektora ekonomii społecznej” RPO WK-P 2014-2020.	48

Cel szczegółowy 1.4: Wsparcie samozatrudnienia..... 50

Zadanie 1.4.1 Projekt „Pożyczki dla przedsiębiorczych” w ramach Działania 6.2 „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia” PO KL 2007-2013.....	50
Zadanie 1.4.2 Realizacja projektów w ramach Podziałania 8.3 „Wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia w regionie” RPO WK-P 2014-2020.	50
Zadanie 1.4.3 Doradztwo na rzecz osób rozpoczynających działalność gospodarczą i MMŚP w ramach KSU.	51

Zadanie 1.4.4 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 6.2 „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” PROW na lata 2014-2020.....	52
Zadanie 1.4.5 Rozwój przedsiębiorczości przez podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej w ramach Poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” PROW 2014-2020.....	53
CEL STRATEGICZNY 2: ROZWÓJ KADR PRZEDSIĘBIORSTW	54
Zadanie 2.1 Wsparcie pracodawców w kształceniu osób pracujących w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego.....	55
Zadanie 2.2 Zachęty dla inwestorów tworzących miejsca pracy.....	55
Zadanie 2.3 Regionalny Fundusz Szkoleniowy – usługi rozwojowe dla MŚP z województwa kujawsko-pomorskiego i ich pracowników” współfinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.....	56
CEL STRATEGICZNY 3: PODNIESIENIE POZIOMU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH MIESZKAŃCÓW REGIONU	57
Cel szczegółowy 3.1: Zwiększenie znaczenia kształcenia zawodowego jako czynnika oddziałującego na sytuację na rynku pracy.	58
Zadanie 3.1.1 Opiniowanie powoływania nowych kierunków kształcenia zawodowego w szkołach branżowych I stopnia i technikach, monitorowanie nowo utworzonych kierunków.	58
Zadanie 3.1.2 Organizacja konkursu dla szkół zawodowych pod hasłem – „Kształcenie dla potrzeb rynku pracy naszą misją”.	58
Zadanie 3.1.3 Realizacja projektów w zakresie poprawy jakości, efektywności i atrakcyjności kształcenia zawodowego w ramach Poddziałania 10.1.3 „Kształcenie zawodowe w ramach ZIT”.	59
Zadanie 3.1.4 Realizacja projektów w zakresie poprawy jakości, efektywności i atrakcyjności kształcenia zawodowego w ramach Poddziałania 10.2.3 „Kształcenie zawodowe” RPO WK-P 2014-2020.	61
Zadanie 3.1.5 Realizacja projektów w ramach Podziałania 10.4.1 „Edukacja dorosłych w zakresie kompetencji cyfrowych i języków obcych” RPO WK-P 2014-2020.	63
Zadanie 3.1.6 Realizacja projektów w ramach Podziałania 10.4.2 „Edukacja dorosłych na rzecz rynku pracy” RPO WK-P 2014-2020.	63
Zadanie 3.1.7 Realizacja projektów w ramach Podziałania 6.3.2 „Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego” RPO WK-P 2014-2020.....	64
Zadanie 3.1.8 Realizacja projektów w ramach Podziałania 6.4.3 „Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego w ramach ZIT” RPO WK-P 2014-2020.....	65
CEL STRATEGICZNY 4: WZROST EFEKTYWNOŚCI REGIONALNEJ POLITYKI RYNKU PRACY	66

Cel szczegółowy 4.1: Rozwój usług pośrednictwa pracy, w tym EURES, poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz informacji o rynku pracy.....	66
Zadanie 4.1.1 Świadczenie usług informacji zawodowej - Kujawsko–Pomorska Wojewódzka Komenda OHP.....	67
Zadanie 4.1.2 Świadczenie i rozwijanie usług informacji i poradnictwa zawodowego – WUP w Toruniu.....	67
Zadanie 4.1.3 Upowszechnianie informacji zawodowej – WUP w Toruniu.....	68
Zadanie 4.1.4 Upowszechnianie informacji dotyczących regionalnego rynku pracy.	69
Zadanie 4.1.5 Funkcjonowanie serwisu internetowego urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego - tujestpraca.eu	70
Zadanie 4.1.6 Realizacja zagranicznego pośrednictwa pracy poprzez działania sieci EURES.....	70
Cel szczegółowy 4.2: Rozwój dialogu i współpracy na rzecz wzrostu zatrudnienia w regionie	71
Zadanie 4.2.1 Współpraca z partnerami społecznymi.	71
Zadanie 4.2.2 Realizacja projektu pozakonkursowego w ramach Poddziałania 9.4.2 „Koordynacja sektora ekonomii społecznej” RPO WK-P 2014-2020.....	72
Zadanie 4.2.3 Program Aktywizacja i Integracja.....	73
Zadanie 4.2.4 Rozwój współpracy z agencjami zatrudnienia.....	73
Zadanie 4.2.5 Rozwój współpracy między WUP w Toruniu a Biurami Karier.	74
IV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	75
Tabela nr 1 Finansowanie zadań realizowanych w ramach RPD/Z na 2018 r.	77
V. MONITORING REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2018 ROK	78
Tabela nr 2 Dane wyjściowe do monitoringu realizacji celów strategicznych RPD/Z na 2018 r.	79
Indeks użytych skrótów	82

WSTĘP

Podstawę przygotowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2018 rok (RPD/Z na 2018 r.) dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego stanowi *ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U.

z 2017 r. poz. 1065 z późn. zm.). W myśl art. 3 ust. 4 wyżej wymienionej ustawy samorząd województwa, na podstawie Krajowego Planu Działań, uwzględniając strategię rozwoju województwa, w tym w zakresie polityki społecznej, o których mowa w przepisach o samorządzie województwa i przepisach o pomocy społecznej, przygotowuje corocznie Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia, określający priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia. Dokument ten określa najistotniejsze zadania, jakie będą podejmowane w województwie w zakresie zwiększenia aktywności zawodowej jego mieszkańców oraz rozwoju aktywnej polityki rynku pracy.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2018 rok uwzględnia zapisy *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+*, Komunikatu Komisji Europejskiej *EUROPA 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i równoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*.

RPD/Z na 2018 r. został opracowany przez zespół składający się z przedstawicieli właściwych departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Komendy OHP Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - Oddział Kujawsko-Pomorski w Toruniu, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu, Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu¹.

Funkcję koordynatora realizacji RPD/Z na 2018 r. powierzono Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Toruniu, który odpowiada za opracowanie, monitoring i sprawozdawczość RPD/Z na 2018 r. Instytucje zgłaszające określone zadania odpowiedzialne są za nadzór nad prawidłowym przebiegiem ich realizacji, monitoring oraz sprawozdawczość dotyczącą wykonania tych zadań.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2018 r. podlega opiniowaniu przez powiaty wchodzące w skład województwa kujawsko-pomorskiego, Kujawsko-Pomorską Wojewódzką Radę Dialogu Społecznego oraz Wojewódzką Radę Rynku Pracy.

W Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2018 rok:

- przedstawiono diagnozę sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim;
- wskazano cele długookresowe (do roku 2020) aktywnej polityki rynku pracy w regionie, w tym ich spójność ze strategią rozwoju województwa;
- przedstawiono cele i zadania RPD/Z na 2018 r.;
- wskazano źródła finansowania zadań realizowanych w RPD/Z na 2018 r.;
- zawarto informacje o sposobie monitorowania realizacji zadań ujętych w RPD/Z na 2018 r. oraz przyjętych wskaźnikach monitorowania.

¹ Zespół został powołany na podstawie Uchwały nr 42/1961/17 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 października 2017 r. w sprawie trybu opracowania projektu Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2018 rok.

I. DIAGNOZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM²

1.1 UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE

W końcu 2016 roku województwo kujawsko-pomorskie zamieszkiwało 2 084,0 tys. osób, co stanowiło 5,4% ogółu ludności w Polsce; 40,5% ludności województwa mieszkało na wsi (w Polsce – 39,8%).

Liczba mieszkańców województwa od 2000 roku wzrosła o 0,8% (16 110 osób). Od roku 2008 widoczne było jednak osłabienie tempa przyrostu liczby ludności. W 2016 r. różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ogółem – przyrost naturalny – była ujemna i wyniosła (-685) osób.

Jednocześnie w ostatnich latach w kujawsko-pomorskim obserwuje się też wydłużanie przeciętnego trwania życia. O ile w 2000 roku w województwie mężczyźni żyli przeciętnie 69,6 lat, natomiast kobiety 77,5 lat, to w 2016 r. było to odpowiednio: 73,7 lat dla mężczyzn i 81,4 lat dla kobiet.

W efekcie w naszym województwie, podobnie jak w całym kraju, **następuje proces starzenia się społeczeństwa**, co powoduje, że udział ludności w wieku przedprodukcyjnym spadł z 25,2% w 2000 roku do 18,1% w roku 2016, wzrósł natomiast udział ludności w wieku produkcyjnym (z 61,0% do 62,2%) oraz poprodukcyjnym (z 13,8% do 19,8%). Warto zauważyć, że już aktualnie na terenie województwa mieszka więcej osób w wieku poprodukcyjnym niż przedprodukcyjnym.

LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	2000 rok		2016 rok			
	osoby	%	osoby	%	zmiana do 2000 r.	
					w osobach	w %
Ogółem	2 067 817	100,0	2 083 927	100,0	16 110	0,8
Wiek przedprodukcyjny (0-17 lat)	521 337	25,2	376 479	18,1	-144 858	-27,8
Wiek produkcyjny (mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat)	1 260 688	61,0	1 295 789	62,2	35 101	2,8
Wiek poprodukcyjny (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej)	285 792	13,8	411 659	19,8	125 867	44,0

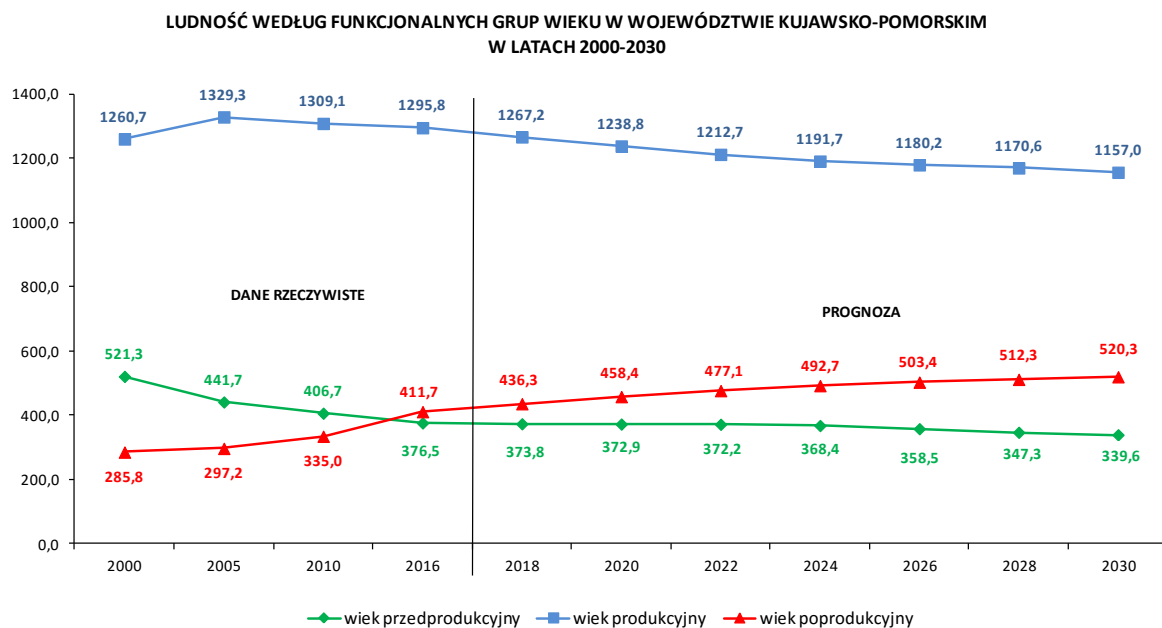
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

Niekorzystnie przedstawia się prognoza dotycząca ekonomicznych grup ludności. Sukcesywnie zmniejsza się liczba i udział osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, a wzrasta odsetek osób w wieku poprodukcyjnym.³ Z prognoz GUS wynika, że w latach 2016-2020 populacja osób w wieku produkcyjnym zmniejszy się o 57,0 tys. osób (4,4%), a do 2030 roku aż o 138,8 tys. osób (10,7%).

² Jeśli nie podano inaczej, wszystkie informacje odnośnie sytuacji gospodarczej, społecznej i demograficznej pochodzą z Banku Danych Lokalnych GUS.

³ Wiek przedprodukcyjny – 0 do 17 lat, wiek produkcyjny – od 18 lat do wieku emerytalnego (dla kobiet – 60 lat, dla mężczyzn – 65 lat), wiek poprodukcyjny – powyżej wieku emerytalnego.

Pociąga to za sobą konsekwencje dla rynku pracy, zwłaszcza w kontekście **wydłużania aktywności zawodowej osób starszych**, a co za tym idzie – konieczności dopasowania ich kwalifikacji do oczekiwań pracodawców (poprzez rozwój form kształcenia pozaszkolnego i ustawicznego), a także dostosowywania miejsc pracy i upowszechniania zarządzania wiekiem w przedsiębiorstwach.

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie: *Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030*, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2017

Utrzymująca się od kilku lat trudna, na tle pozostałych województw, sytuacja na kujawsko-pomorskim rynku pracy oraz otwarcie zachodnich rynków pracy, wpływają na emigrację zarobkową mieszkańców regionu. Zgodnie z wynikami Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań przeprowadzonego w 2011 roku liczba emigrantów z naszego województwa, przebywających za granicą czasowo powyżej 3 miesięcy, wyniosła aż 106 588. Zdecydowana większość z tych osób pozostawała poza granicami kraju dłużej niż rok – 77,7%. Rodzi to coraz większe **wyzwania związane z transnarodową mobilnością pracowników**, dla obsługi której należy w większym zakresie wykorzystać potencjał sieci EURES (European Employment Service).

Natomiast z danych powiatowych urzędów pracy wynika, że w 2017 r. zarejestrowały one **69 115 oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcovi**, było to o 20 598 – 42,5% więcej niż w 2016 roku. Osoby te najczęściej miały pracować jako pracownicy przy pracach prostych – 54,3%, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 26,8% oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 13,2%. Uproszczone warunki zatrudnienia przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy dotyczą głównie obywateli Ukrainy (95,0% oświadczeń). W przeważającej części praca miała być świadczona w ramach umów zlecenie – 73,6%. Umowa o pracę dotyczyła 20,4% oświadczeń. Ponad połowa (52,0%) oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcovi zgłoszona została do Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy.

1.2 PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Województwo kujawsko-pomorskie wciąż cechuje się **niższymi niż średnio w kraju wskaźnikami określającymi przedsiębiorczość mieszkańców**. W 2016 roku na 10 tys. ludności przypadało w województwie 931 podmiotów wpisanych w rejestrze REGON (o 172 mniej niż ogółem w Polsce). W 2016 r. na 10 tys. ludności przypadało w regionie 77 nowo zarejestrowanych i 73 jednostki wykreślone z rejestru REGON (w Polsce odpowiednio: 91 jednostek nowo zarejestrowanych i 77 – wykreślonych). Jednocześnie na 100 osób w wieku produkcyjnym w województwie kujawsko-pomorskim 11 – to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (w Polsce – 13 osób).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W POLSCE I WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2010-2016 - podstawowe wskaźniki

Wyszczególnienie	Polska		Województwo kujawsko-pomorskie			
	2010 r.	2016 r.	2010 r.	2016 r.*		zmiana do 2010 r.
				różnica do Polski	w %	
	jedn. gosp.			w %		
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	1015	1103	886	931	-15,6	5,1
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	104	91	93	77	-15,4	-17,2
jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	62	77	74	73	-5,2	-1,4
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	12	13	11	11	-15,4	0,0

*w 2014 r. nastąpiły zmiany metodologiczne w wyliczaniu wskaźników w związku z czym porównywanie wskaźników z okresami wcześniejszymi ma charakter poglądowy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

W końcu 2017 r. na terenie województwa kujawsko-pomorskiego działalność gospodarczą prowadziło 195 717 podmiotów (nie licząc osób prowadzących indywidualne gospodarstwo rolne). W ciągu roku **liczba podmiotów gospodarki narodowej, zarejestrowanych w REGON, wzrosła w województwie o 1618 jednostek – 0,8%** (w kraju wzrost o 1,7%).

Sekcjami, w których działało najwięcej podmiotów były sekcje generujące największe zatrudnienie: handel; naprawa pojazdów samochodowych (47 745 podmiotów), budownictwo (23 803 podmioty) oraz przetwórstwo przemysłowe (17 746 podmiotów).

Rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim jest zróżnicowany wewnętrznie, przy czym różnice te mają charakter trwały. W najkorzystniejszej sytuacji jest podregion bydgosko-toruński, który charakteryzuje się tym, że na jego terenie występuje największa koncentracja podmiotów gospodarczych w województwie (47,1% wszystkich podmiotów). W czterech miastach na prawach powiatu zlokalizowanych było 45,4% jednostek (Bydgoszcz – 42 974 podmioty, Toruń – 26 226 podmiotów, Włocławek – 11 438 podmiotów, Grudziądz – 8193 podmiotów). Powiatem ziemskim o największej liczbie podmiotów był powiat inowrocławski – 6,8% (13 225 podmiotów). Konsekwencją większej liczby podmiotów jest także koncentracja miejsc pracy na tych obszarach.

W końcu 2017 roku mikroprzedsiębiorstwa (zatrudniające od 0 do 9 pracowników) stanowiły 95,5%, firmy małe (10-49 pracowników) – 3,6%, średnie (50-249 pracowników) – 0,8%, a duże (250 i więcej pracowników) – 0,1% wszystkich podmiotów w województwie kujawsko-pomorskim. Struktura ta od lat pozostaje w zasadzie bez zmian i jest zbliżona do struktury wielkościowej podmiotów gospodarczych w Polsce. Przy czym warto zwrócić uwagę, że w Polsce udział firm najmniejszych jest wyższy niż średnio w UE-28 (w 2014 r. różnica ta wynosiła 2,2 pkt. proc.). Oznacza to, że w województwie kujawsko-pomorskim (podobnie jak w Polsce ogółem) nie następuje wystarczający rozwój podmiotów gospodarczych. W 2016 r. w województwie blisko trzy czwarte mikroprzedsiębiorstw (72,6%, w Polsce – 70,1%) to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pobudzanie przedsiębiorczości stanowi szansę na rozwój społeczno-gospodarczy województwa, a w konsekwencji powinno spowodować wzrost liczby miejsc pracy w regionie. Należy kontynuować dotychczasowe doświadczenia we wspieraniu przedsiębiorczości (w tym samozatrudnienia), rozumiane jako **zwiększenie liczby zarejestrowanych podmiotów oraz zwiększanie potencjału podmiotów już funkcjonujących**, poprzez podejmowanie działań odpowiadających na ich potrzeby i prowadzących do ich rozwoju, w szczególności nakierowanych na profesjonalizację kadr i dostarczenie kompleksowych usług, w tym szkoleniowych i doradztwa specjalistycznego oraz wsparcie outplacementowe w okresie przejściowych trudności.

Według badania popytu na pracę⁴ w 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim utworzono ponad dwukrotnie więcej miejsc pracy niż zlikwidowano (23,4 tys. nowo utworzonych miejsc pracy, wobec 11,2 tys. miejsc zlikwidowanych). W Polsce proporcja pomiędzy liczbą utworzonych i zlikwidowanych miejsc pracy wyglądała podobnie – 618,8 tys. miejsc utworzonych wobec 284,2 tys. zlikwidowanych. Nowo utworzone miejsca pracy w naszym regionie stanowiły 3,8% ogółu nowo utworzonych miejsc w Polsce, natomiast miejsca zlikwidowane – 3,9% w ogólnej liczbie zlikwidowanych miejsc pracy w Polsce.

Według tego samego badania w końcu grudnia 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim 3,2% przebadanych podmiotów dysponowało wolnymi miejscami pracy (w kraju – 3,3%). Liczba nieobsadzonych miejsc pracy wyniosła w regionie – 2591 (o 2,0% mniej niż w 2015 r.). Zdecydowana większość z nich była skoncentrowana w sektorze prywatnym – 85,6%. Wolne miejsca pracy występowały zarówno w podmiotach małych (33,6%), jak i dużych (49,0%) i średnich (17,4%).

W 2017 r. do powiatowych urzędów pracy z terenu województwa pracodawcy zgłosili 76 690 wolnych miejsc pracy (o 4,4% więcej niż w 2016 r.). Zdecydowana większość zgłoszonych miejsc dotyczyła zatrudnienia niesubsydiowanego – 61 404, tj. 80,1%. W porównaniu z rokiem wcześniejszym nieznacznie spadła liczba subsydiowanych miejsc pracy (w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego oraz refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego do 30 roku życia) – 15 286 miejsc, o 1,1% mniej niż w roku ubiegłym. Liczba niesubsydiowanych miejsc pracy wzrosła o 5,9%. W ciągu roku zwiększyła się także liczba

⁴ Popyt na pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2016 r., Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2016 r.

dostępnych miejsc aktywizacji zawodowej w ramach staży, prac społecznie użytecznych oraz przygotowania zawodowego dorosłych – 18 699 miejsc (o 8,8% więcej niż w 2016 r.).

1.3 AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA MIESZKAŃCÓW REGIONU

Zgodnie z wynikami Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w III kwartale 2017 r. w województwie kujawsko-pomorskim pracowało 858 tys. osób.⁵ W porównaniu z rokiem wcześniejszym liczba pracujących wzrosła o 1,2% (w Polsce wzrost o 1,5%).

Analizując strukturę pracujących wg trzech sektorów gospodarki (rolnictwo, przemysł, usługi) należy zauważyć, że w województwie kujawsko-pomorskim (podobnie jak w całym kraju) wzrasta udział sektora usług. W III kwartale 2017 r. w sektorze tym pracowała ponad połowa zatrudnionych w województwie (52,4%, w Polsce – 57,7%), w przemyśle i budownictwie zatrudnionych było 34,0% (w Polsce – 31,4%), natomiast w sektorze rolniczym – 12,9% (wobec 10,4% w Polsce). Przy czym należy podkreślić, że znaczna część gospodarstw rolnych w województwie to gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych do 5 ha (w 2016 r. było to 21 539 gospodarstw – 33,7%), **pociąga to za sobą konieczność działań dotyczących reorientacji zawodowej rolników** (m. in. poprzez podejmowanie zatrudnienia poza sektorem rolnym i gospodarczej działalności pozarolniczej), a także zwiększenia mobilności mieszkańców wsi.

Na wzrost liczby pracujących w regionie wskazują też dane dotyczące liczby pracujących w sektorze przedsiębiorstw.⁶ Wynika z nich, że w III kwartale 2017 (trzeci rok z rzędu) odnotowano w województwie kujawsko-pomorskim **wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**: ukształtowało się ono na poziomie 255,8 tys. osób i było wyższe niż w roku poprzednim o 3,0% (w skali kraju odnotowano w tym zakresie wzrost o 4,4%). Zauważalny wzrost liczby pracujących dotyczył najliczniejszej z sekcji przetwórstwa przemysłowego, w którym w III kwartale 2017 r. pracowała prawie połowa pracujących w sektorze przedsiębiorstw (124,6 tys. osób – 48,7%, o 3,1% więcej niż w III kwartale 2016 r.). Liczną grupę stanowiły także osoby pracujące w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (20,5%) oraz budownictwie (7,3%).

⁵ Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały z powodu: choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego; z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła: do 3 miesięcy lub powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje m.in. pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych, pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

⁶ Dotyczy podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Liczony w ramach BAEL **współczynnik aktywności zawodowej** ogółem, charakteryzujący udział ludności aktywnej zawodowo (pracującej i bezrobotnej) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, wyniósł w III kwartale 2017 r. 54,4% (o 2,3 pkt. proc. mniej niż w Polsce). Przy czym w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego odnotowano w tym względzie w regionie spadek o 0,4 pkt. proc. (w Polsce wzrost o 0,4 pkt. proc.).

Wskaźnik zatrudnienia (czyli procentowy udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej) w województwie kujawsko-pomorskim w III kwartale 2017 r. wyniósł 51,6% (o 2,4 pkt. proc. mniej niż w Polsce). W skali roku wskaźnik ten zwiększył się w regionie o 0,8 pkt. proc. (w Polsce odnotowano w tym zakresie wzrost o 1,0 pkt. proc.). **Świadczy to o mniejszym niż średnio w kraju uczestnictwie ludności w procesie pracy, a tym samym niewykorzystaniu w pełni zasobów siły roboczej.** Ich zagospodarowanie to kluczowy problem w obliczu zachodzących zmian demograficznych.

Zgodnie z ogólnokrajowymi tendencjami, również w naszym województwie, widoczne jest zróżnicowanie wartości wskaźnika zatrudnienia w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej ze względu na płeć. W przypadku mężczyzn wskaźnik zatrudnienia w III kwartale 2017 r. kształtował się na poziomie – 62,3% i był znacznie wyższy niż w przypadku kobiet – 41,7% (ogółem w kraju odpowiednio 62,7% i 46,1%).

W regionie utrzymuje się także niższy niż w kraju **wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata**, który w III kwartale 2017 r. wynosił 67,9% i był niższy od krajowego o 3,4 pkt. proc. W skali roku wskaźnik ten wzrósł w regionie o 1,3 pkt. proc. (w Polsce odnotowano w tym zakresie wzrost o 1,6 pkt. proc.).

Wskaźnik zatrudnienia osób młodych (15-24 lata) w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł w III kwartale 2017 r. 31,0% i był o 1,0 pkt. proc. wyższy niż w Polsce. Ten sam wskaźnik dla osób w wieku 15-29 lat w województwie w 2016 r. (dane średnioroczne) ukształtował się na poziomie 45,4% (w kraju na poziomie 47,7%).

Wskaźnik zatrudnienia osób starszych (55-64 lata) w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł w III kwartale 2017 r. 44,8% (wobec 43,0% w tym samym okresie roku poprzedniego) i był o 4,6 pkt. proc. niższy niż przeciętnie w Polsce (w III kwartale 2016 r. różnica ta wynosiła 3,6 pkt. proc.).

Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł w III kwartale 2017 r. 26,2% i był o 3,0 pkt. proc. wyższy niż w roku poprzednim oraz o 0,8 pkt. proc. wyższy niż w kraju.

Obliczana według metodologii BAEL **stopa bezrobocia** w III kwartale 2017 r. w naszym regionie wyniosła 5,2% (w kraju – 4,7%). W skali roku wysokość tego wskaźnika zmniejszyła się o 2,1 pkt. proc. (w Polsce o 1,2 pkt. proc.).

Jak podaje Urząd Statystyczny w Bydgoszczy w województwie kujawsko-pomorskim w III kwartale 2017 r. pozostawało 759 tys. osób biernych zawodowo, które stanowiły 45,6% ogólnej liczby ludności województwa w wieku 15 lat i więcej (w Polsce – 43,3%). W porównaniu, do analogicznego okresu 2016 r., w regionie odnotowano **wzrost populacji biernych zawodowo** o 0,4%, (w Polsce spadek o 1,1%). Jako najczęstszą przyczynę bierności zawodowej, w 2016 r., podawano w naszym regionie emeryturę (47,0% wskazań, w Polsce – 50,0%), chorobę i niepełnosprawność (województwo – 15,2%, Polska – 13,6%) oraz naukę

i uzupełnianie kwalifikacji (województwo – 17,7%, Polska – 17,9%). W dalszej kolejności wskazywano na obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu (15,2%, w Polsce – 13,3%). Brak możliwości znalezienia pracy (wyczerpanie wszystkich znanych możliwości poszukiwania pracy oraz przekonanie o niemożności znalezienia pracy) w województwie kujawsko-pomorskim były powodem bierności zawodowej 3,9% ludności (w Polsce – 2,9%).

Jednocześnie w województwie kujawsko-pomorskim, podobnie jak w całym kraju (w porównaniu z innymi krajami UE), w niewystarczającym stopniu wykorzystywane jest zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy, które może stanowić skuteczny sposób na zmniejszenie skali bezrobocia i bierności zawodowej (w tym w szczególności zwiększenia aktywności kobiet i umożliwienia godzenia życia zawodowego z opieką nad rodziną). Z badań BAEL wynika, że w III kwartale 2017 r. w niepełnym wymiarze czasu pracy pracowało 6,4% osób (w Polsce 6,9%).

Ważne jest też zapewnienie odpowiedniej opieki osobom zależnym w szczególności dzieciom, co mogłoby pozytywnie wpłynąć na poziom zatrudnienia kobiet. W roku 2016 w województwie kujawsko-pomorskim odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym wynosił 72,8% i był o 8,3 pkt. proc. niższy niż średnia dla Polski. W wychowaniu przedszkolnym zdecydowanie rzadziej uczestniczą dzieci z terenów wiejskich, wśród których odsetek ten wynosił zaledwie 51,4% (w kraju – 61,6%).

Dane dotyczące **bezrobocia rejestrowanego** wskazują, że choć w ostatnich latach liczba bezrobotnych zmniejszyła się, to jednak sytuacja w tym zakresie nadal pozostaje bardzo trudna.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim w grudniu 2017 r. wyniosła 10,0% (w kraju była niższa o 3,4 pkt. proc. i wyniosła 6,6%). Pod względem wysokości stopy bezrobocia województwo kujawsko-pomorskie zajęło 2. miejsce w kraju (po warmińsko-mazurskim). W odniesieniu do grudnia 2016 r. wskaźnik dla województwa kujawsko-pomorskiego zmniejszył się o 2,0 pkt. proc., a dla Polski spadek wyniósł 1,6 pkt. proc.

Zróżnicowana sytuacja gospodarcza w województwie powoduje, że bezrobocie nie dotyka wszystkich powiatów w jednakowym stopniu. Najwyższą stopę bezrobocia w województwie odnotowano dla powiatów włocławskiego (18,7%) i radziejowskiego (18,3%), oraz lipnowskiego (17,5%). W regionie stopa bezrobocia niższa od średniej wojewódzkiej utrzymuje się w dwóch miastach na prawach powiatu – w Bydgoszczy (3,9%) i Toruniu (5,2%) oraz w powiatach bydgoskim (6,5%), brodnickim (7,8%) i świeckim (8,5%).

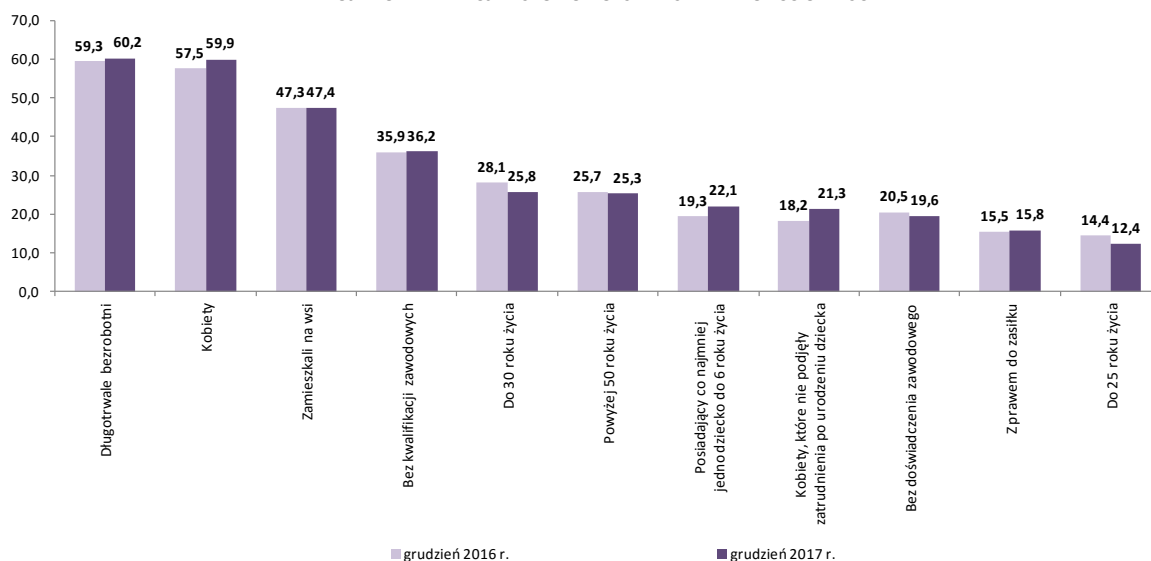
Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 r. w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało **81 543 bezrobotnych**. Pod względem liczby bezrobotnych województwo zajmowało 4. miejsce w kraju. W odniesieniu do końca roku poprzedniego liczba bezrobotnych zmniejszyła się w województwie o 17,2%. W roku 2017 czwarty rok z rzędu odnotowano spadek liczby bezrobotnych w regionie (w końcu 2013 r. liczba bezrobotnych wynosiła 150 154 osoby, w końcu 2014 r. – 127 111 osób, w końcu 2015 r. – 107 255 osób, a w końcu 2016 r. – 98 522 osoby).

W końcu grudnia 2017 r. **większość bezrobotnych stanowiły kobiety** (60,2% ogółu), wśród których 35,5% to osoby, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Mieszkańcy wsi stanowili 47,4% ogółu bezrobotnych w województwie. Osoby

niepełnosprawne to 4,4% ogółu, a osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (tzw. absolwenci) – 2,9% całej populacji. **Utrzymuje się wysoki udział grup, którym najtrudniej znaleźć pracę.** 60,2% wszystkich bezrobotnych to długotrwale bezrobotni. Kwalifikacji zawodowych nie miało 36,2% zarejestrowanych. Osoby do 30 roku życia w końcu grudnia 2017 r. stanowiły 25,8%, a powyżej 50 roku życia – 25,3%.

W ciągu omawianego okresu nie zmieniła się w istotny sposób struktura bezrobotnych pod względem cech społeczno-demograficznych. Największa zmiana dotyczyła wzrostu udziału kobiet (o 2,4 pkt. proc.), w tym kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (o 3,1 pkt. proc.) oraz osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 2,8 pkt. proc.). Zmniejszył się natomiast odsetek osób do 30 roku życia (o 2,3 pkt. proc.).

UDZIAŁ WYBRANYCH KATEGORII BEZROBOTNYCH W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM. STAN W KOŃCU OKRESU

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MPIPS/MRPIPS-01 o rynku pracy.

W porównaniu do Polski w województwie kujawsko-pomorskim utrzymywał się wyższy odsetek większości grup w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (dane z listopada 2017 r.). Największa różnica w strukturze dotyczyła osób bez kwalifikacji zawodowych, których udział w województwie był o 5,4 pkt. proc. wyższy niż w kraju. Znaczna różnica dotyczyła też długotrwale bezrobotnych (o 5,3 pkt. proc. więcej), bezrobotnych kobiet (5,0 pkt. proc. więcej), kobiet które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (4,2 pkt. proc.). W województwie kujawsko-pomorskim niższy niż w kraju był odsetek bezrobotnych: powyżej 50 roku życia (o 2,4 pkt. proc. mniej).

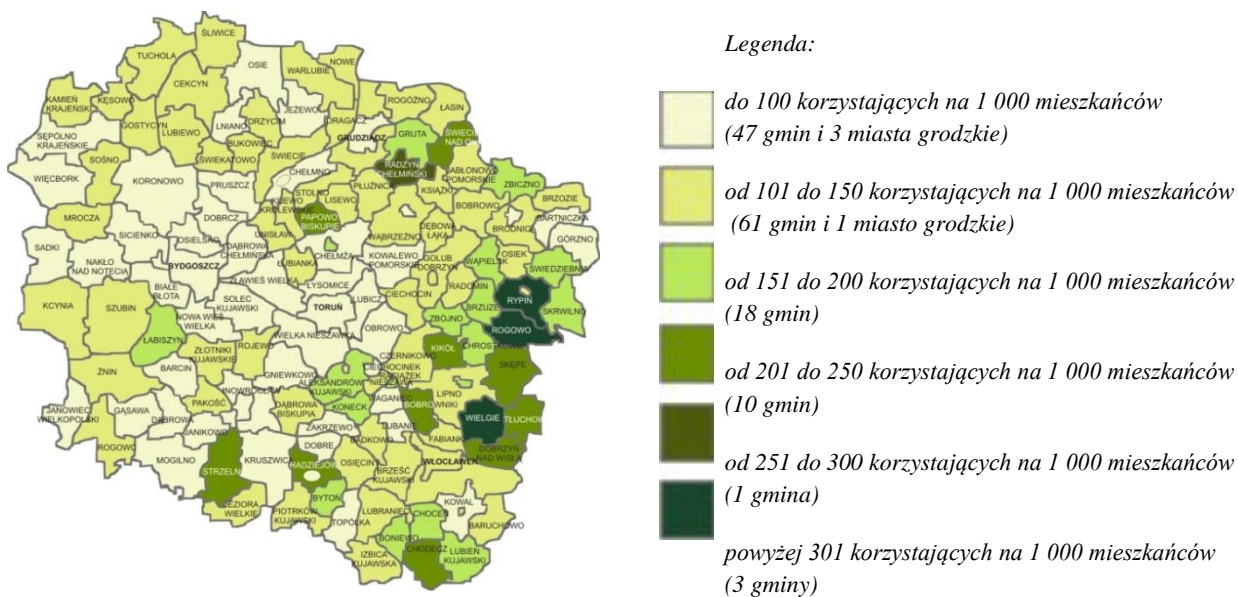
W 2014 r. wprowadzono obowiązek ustalania profilu pomocy osobie rejestrującej się w powiatowym urzędzie pracy. Przy ustalaniu profilu urząd dokonuje analizy sytuacji osoby bezrobotnej oraz jej szans na rynku pracy, biorąc pod uwagę oddalenie od rynku pracy, czyli czynniki utrudniające wejście lub powrót na rynek pracy oraz gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy – czynniki wskazujące na potrzebę i chęć do podjęcia pracy. W końcu 2017 r. w województwie kujawsko-pomorskim, spośród 79 188 bezrobotnych, którzy mieli określony profil pomocy, ponad połowę (58,3%) zaliczono do II profilu pomocy (osoby, które dzięki wsparciu z urzędu pracy mają szansę powrócić na rynek pracy), a 2,6% do profilu I (osoby, które najlepiej poradzą sobie na rynku pracy). **Ponad 1/3 bezrobotnych (39,1%) to natomiast osoby zakwalifikowane do III profilu pomocy**, czyli osób najbardziej oddalonych od rynku pracy, które utraciły motywację do pracy lub też unikają pomocy w celu utrzymania

statusu bezrobotnego. III profil pomocy częściej miały kobiety – 44,7%, o 14,1 pkt. proc. więcej niż w przypadku mężczyzn. W porównaniu z grudniem 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim odsetek bezrobotnych z III profilem pomocy wzrósł o 6,9 pkt. proc. W regionie utrzymuje się wyższy odsetek takich osób niż średnio w kraju (w listopadzie 2017 r. – dane najaktualniejsze – różnica ta wynosiła 4,8 pkt. proc.). Z uwagi na ustawowe ograniczenie możliwości pomocy bezrobotnym o ustalonym III profilu pomocy przez urzędy pracy, aktywizacja tych osób wymaga intensywnej współpracy publicznych służb zatrudnienia z instytucjami pomocy społecznej.

1.4 WYKLUCZENIE SPOŁECZNE MIESZKAŃCÓW REGIONU

Od kilku lat w województwie kujawsko-pomorskim można zaobserwować spadek liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy świadczonej przez ośrodki pomocy społecznej. W roku 2016 ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało ponad 78 tys. rodzin (a w tych rodzinach 191,5 tys. osób). Porównując powyższe dane z rokiem 2015, zaobserwowano zmniejszenie liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej o 5,7%. Wskaźnik deprivacji lokalnej⁷ w 2016 r. plasował się na poziomie 92 osób (to jest o 9 świadczeniobiorców pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców mniej niż w roku 2015).

NATEŻENIE KORZYSTANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W 2016 R.

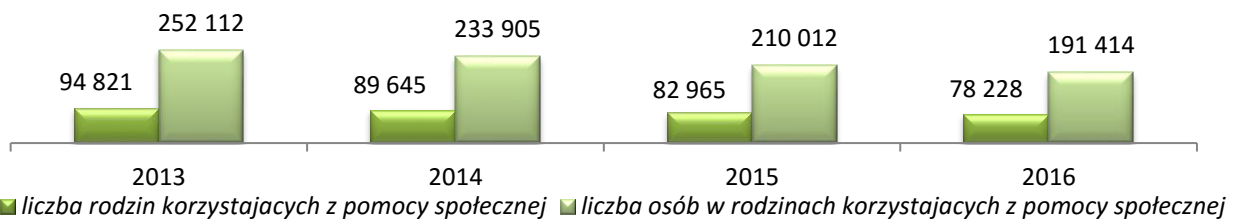
Źródło: dane BDL GUS za rok 2015, OZPS za rok 2016

Warto zwrócić uwagę na fakt, iż ponad połowa rodzin korzystających z pomocy społecznej (65,4% w roku 2016) to rodziny długotrwale korzystające⁸, których usamodzielnienie stanowi największe wyzwanie i jednocześnie, w których występuje największe prawdopodobieństwo tzw. zjawiska dziedziczenia biedy czyli przekazywania zależności od pomocy społecznej kolejnym pokoleniom w danej rodzinie.

⁷ Wskaźnik deprivacji lokalnej wyraża się przez stosunek liczby osób w rodzinach pobierających świadczenia pomocy społecznej do ogólnej liczby mieszkańców regionu w przeliczeniu na 1 000 osób.

⁸ To jest: korzystające ze świadczeń przez okres 36 miesięcy i więcej

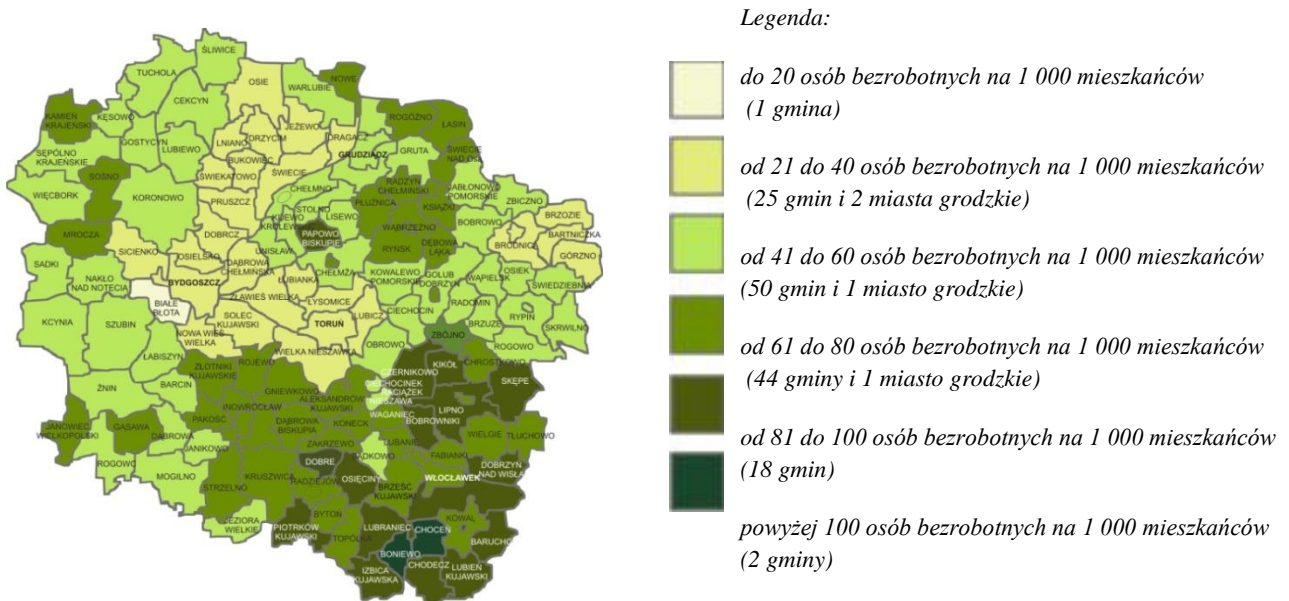
LICZBA RODZIN I OSÓB W RODZINACH KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W LATACH 2013-2016

Dane za lata 2012-2013 na podstawie sprawozdania MPiPS-03, dane za lata 2014-2016 na podstawie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej opracowanej przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu

Od lat bezrobocie stanowi jeden z głównych powodów przyznawania wsparcia z pomocy społecznej. Z tego tytułu w 2016 r. udzielono pomocy ponad 45 tys. rodzin, co stanowiło 58% ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej. Największe zagęszczenie świadczeniobiorców pomocy społecznej odnotowuje się w południowo-wschodniej i wschodniej części województwa, tj. na obszarach gdzie obserwuje się również największe bezrobocie.

LICZBA OSÓB ZAREJESTROWANYCH JAKO OSOBY BEZROBOTNE PRZYPADAJĄCA NA 1000 MIESZKAŃCÓW W GMINACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W 2016 R.

Źródło: dane BDL GUS i WUP w Toruniu

Działania podejmowane przez instytucje zajmujące się aktywizacją społeczną i zawodową osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym są pracą długoterminową, a ich efekty są widoczne w dłuższej perspektywie. Instytucje pomocowe dysponują wachlarzem działań mających służyć przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej i usamodzielnieniu tych osób. Wśród nich wymienić można m.in. kontrakt socjalny, asystenturę rodziny, poradnictwo specjalistyczne czy instrumenty ekonomii społecznej.

**DZIAŁANIA AKTYWIZACYJNE STOSOWANE PRZEZ INSTYTUCJE POMOCY
SPOŁECZNEJ W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2013-2016**

	2013	2014	2015	2016
Kontrakt socjalny				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych z klientami OPS	8 137	6 146	3 088	4 064
Odsetek klientów OPS objętych kontraktem socjalnym	4,1%	3,1%	1,8%	2,6%
Asystentura rodziny⁹				
Liczba asystentów rodziny zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej	203	212	249	248
Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny	1 942	2 293	2 711	2 815
Odsetek rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, które zostały objęte pracą asystenta rodziny	11,5%	11,8%	20,2%	23,8%
Poradnictwo specjalistyczne				
Liczba ośrodków pomocy społecznej, które wykazały realizację poradnictwa specjalistycznego	76	83	81	82
Odsetek rodzin korzystających z pomocy społecznej objętych poradnictwem specjalistycznym wykazanym przez ośrodki pomocy społecznej	9,5%	9,9%	10,4%	10,0%
Wybrane podmioty reintegracji zawodowej				
Centra integracji społecznej	4	4	4	4
Kluby integracji społecznej	20	21	21	21
Spółdzielnie socjalne	46	67	69	67 ¹⁰

Źródło: dane OZPS za lata 2013-2016, w przypadku podmiotów reintegracji zawodowej także rejestr CIS prowadzony przez Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy, dane OZRSS za lata 2014-2015, za rok 2016 dane z KRS

Realizacja tych działań jest trudna z uwagi na to, że ponad połowę klientów stanowią osoby długotrwale korzystające z pomocy społecznej i osoby długotrwale bezrobotne. Biorąc pod uwagę fakt, że są to często osoby korzystające z pomocy zarówno ośrodków pomocy społecznej jak i urzędów pracy niezbędne jest położenie szczególnego nacisku na współpracę pomiędzy tymi instytucjami, co powinno pozwolić na objęcie pomocą większej liczby osób.

1.5 POZIOM KWALIFIKACJI MIESZKAŃCÓW REGIONU

Mieszkańcy województwa kujawsko-pomorskiego charakteryzują się wykształceniem niższym niż średnio w kraju. W 2016 r. województwo zajmowało 2. miejsce w kraju (po warmińsko-mazurskim) pod względem udziału osób bez wykształcenia średniego.

⁹ Zgodnie z metodologią wypełniania formularza OZPS dane na temat liczby asystentów rodziny oraz rodzin objętych pracą asystenta rodziny zaciągają się ze sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za II półrocze, czyli obejmują okres od lipca do grudnia danego roku.

¹⁰ Trudno określić, ile ze wskazanej liczby spółdzielni jest rzeczywiście aktywnych. Wyniki prowadzonych przez ROPS w Toruniu własnych analiz wskazują, że część spółdzielni zakończyła działalność, choć formalnie nie zostały one wyrejestrowane. Sytuacja taka dotyczy ponad jednej trzeciej spółdzielni.

W grupie osób w wieku 15 lat i więcej wykształcenia średniego nie miało 48,3% ludności (wobec 43,6% w Polsce). Wyraźnie „in minus” wyróżnia się kategoria osób z wykształceniem wyższym (o 4,3 pkt. proc. mniej niż w Polsce).

**STRUKTURA (W %) LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2016 R. WEDŁUG BAEL**

Poziom wykształcenia	Polska	kujawsko-pomorskie
wyższe	22,8	18,5
policealne	2,9	3,3
średnie zawodowe	20,8	20,1
średnie ogólnokształcące	9,9	9,8
zasadnicze zawodowe	24,4	28,0
gimnazjalne, podstawowe i niższe	19,2	20,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

Region cechuje się też jednym z najwyższych odsetków młodzieży niekontynuującej nauki.¹¹ W 2014 r. udział ten w województwie wynosił 7,0% i był o 1,6 pkt. proc. wyższy od średniej krajowej.¹²

Niekorzystnie przedstawia się także struktura wykształcenia bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. W końcu 2017 r. aż 32,9% z nich legitymowało się wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, a kolejne – 28,8% zasadniczym zawodowym.

Nadal istotnym problemem wpływającym na funkcjonowanie regionalnego rynku pracy jest utrzymujące się **niedostosowanie struktury i sposobu kształcenia zawodowego do potrzeb pracodawców**. Na kwestię tę wskazują m. in. wyniki systematycznie realizowanego przez urzędy pracy monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Z analiz wynika, że w najgorszej sytuacji nadal znajdują się osoby kończące zasadnicze szkoły zawodowe, wśród których średnio co 8. absolwent w końcu 2016 r. pozostawał w ewidencji powiatowych urzędów pracy jako osoba bezrobotna. W przypadku szkół policealnych i techników jako osoba bezrobotna zarejestrowany był co 10. absolwent. Najlepiej na rynku pracy odnaleźli się absolwenci szkół wyższych, spośród których co 20. osoba pozostawała w ewidencji powiatowych urzędów pracy działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.¹³

Z badania *Barometr zawodów*¹⁴ wynika, że bezrobocie wśród osób młodych często generują nietrafione wybory edukacyjne i związana z tym późniejsza niechęć do pracy

¹¹ Stosunek liczby osób w wieku 18–24 lata z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym, które nie kontynuują nauki i nie dokończają się do liczby ludności ogółem w tej samej grupie wieku – wyrażony procentowo.

¹² Analiza sytuacji województw w obszarach oddziaływania Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2007-2014, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Rozwoju, Warszawa 2016 r.

¹³ „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko-pomorskim w 2016 roku”, Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, opracowanie dostępne na stronie: <http://wup.torun.pl/urząd/publikacje/publikacje-dotyczące-ryнку-pracy/>

¹⁴ W 2017 r. badanie to na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przeprowadzone zostało po raz trzeci we wszystkich województwach w kraju. Celem badania było uzyskanie informacji o grupach

w zawodzie. Absolwentom szkół często brakuje odpowiednich umiejętności praktycznych, w szczególności dotyczy to absolwentów techników. Wielokrotnie wskazywano też, że osoby młode nie potrafią czytać rysunku technicznego oraz nie mają dobrej znajomości języków obcych.

W większości przypadków od kandydatów do pracy wymagane jest posiadanie aktualnych uprawnień (m.in. spawalniczych, elektrycznych, Świadectw Kwalifikacji Zawodowej Kierowcy) i badań lekarskich. Od budowlańców wymagane jest natomiast doświadczenie zawodowe oraz kompleksowe umiejętności z zakresu budownictwa ogólnego, jak i prac wykończeniowych.

W zawodach technicznych przeszkodą w podjęciu zatrudnienia jest długa przerwa w wykonywaniu zawodu i związana z tym dezaktualizacja kwalifikacji oraz częsty brak umiejętności obsługi komputera a także nowoczesnych maszyn (w tym maszyn sterowanych numerycznie).¹⁵

Z *Barometru zawodów* wynika także, że część problemów pracodawców związanych z pozyskaniem odpowiednich kandydatów do pracy wynika z oferowanego poziomu wynagrodzeń. Niski poziom wynagrodzeń, nieadekwatny do korzyści wynikających z pracy w szarej strefie oraz świadczeń socjalnych to częsty powód deficytu pracowników w zawodach najczęściej wykonywanych przez kobiety oraz w branży budowlanej. W 2016 roku za swoją pracę mieszkańcy województwa średnio otrzymywali 3 672,98 zł¹⁶ brutto – 3,7% więcej niż w 2015 roku. Nieznacznie zmniejszył się dystans pomiędzy przeciętnym wynagrodzeniem w województwie i kraju. Wynagrodzenie w województwie stanowiło 85,6% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w kraju – w 2015 roku było to 85,3%.

Niezwykle istotne, z punktu widzenia dostosowywania poziomu kwalifikacji mieszkańców do potrzeb rynku pracy, jest uczestnictwo mieszkańców regionu w kształceniu pozaszkolnym (ustawicznym). Niestety w tym zakresie – podobnie jak w całej Polsce – sytuacja utrzymuje się na stabilnie niskim poziomie: z badań BAEL wynika, że w województwie kujawsko-pomorskim wśród osób w wieku 25-64 lata zaledwie 3,3% uczestniczyło w 2016 r. w kształceniu i szkoleniu (w Polsce – 3,7%).¹⁷

Zapewnienie kompetentnych pracowników dla potrzeb nowoczesnej gospodarki stanowi jedno z głównych wyzwań regionu. Wobec niekorzystnej struktury zawodowej bezrobotnych, a także niewystarczającego tempa zmian w strukturze kształcenia zawodowego młodzieży w systemie szkolnym, **niezbędne staje się dalsze wzmocnienie instytucji kształcenia ustawicznego** jako istotnego elementu podnoszenia kwalifikacji ludności regionu. Szczególnego znaczenia nabierają również działania związane z pomocą kierowaną do przedsiębiorców w zakresie wspierania rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwa

zawodów, w których w 2018 r. mogą wystąpić problemy z pozyskaniem pracowników oraz grup charakteryzujących się nadwyżką osób poszukujących pracy. Szczegółowe informacje nt. badania dostępne są na stronie: www.barometrzwawodow.pl.

¹⁵ Barometr zawodów 2018. Raport podsumowujący badanie w województwie kujawsko-pomorskim.

¹⁶ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto, dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

¹⁷ <http://strateg.stat.gov.pl/>

dla przedsiębiorstw i ich pracowników, a także zwiększenia transferu wiedzy i wzmocnienie powiązań sfery B+R z przedsiębiorstwami.

1.6 EFEKTYWNOŚĆ AKTYWNEJ POLITYKI RYNKU PRACY

Duże znaczenie dla sprawnego funkcjonowania rynku pracy ma instytucjonalna obsługa tego rynku, realizowana w województwie kujawsko-pomorskim przez Wojewódzki Urząd Pracy oraz 20 powiatowych urzędów pracy. Według stanu w końcu 2017 r. w powiatowych urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego było zatrudnionych 1179 pracowników, a w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Toruniu – 181 osób.

Tym samym na jednego pracownika powiatowego urzędu pracy w naszym województwie przypadało 69 osób bezrobotnych (przed rokiem – 82 osoby).

Dynamiczne zmiany na rynku pracy stawiają wciąż nowe wyzwania przed instytucjami rynku pracy zaangażowanymi w jego obsługę. Wzrost efektywności działań podejmowanych przez te instytucje wymaga odpowiedniej ilości pracowników (w szczególności zajmujących się bezpośrednią obsługą bezrobotnych i pracodawców) oraz stałego podnoszenia ich kwalifikacji. Dzięki temu możliwa będzie poprawa jakości usług świadczonych przez te instytucje (zwłaszcza w zakresie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy), a także wzbogacenie oferty kierowanej zarówno do osób bezrobotnych, jak i przedsiębiorców oraz ich pracowników.

**WYBRANE KATEGORIE PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH W URZĘDACH PRACY
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2016 I 2017 ROKU. STAN W KOŃCU ROKU**

Pracownicy	2016	2017		
		zmiana		w %
		osoby		
Ogółem	1 389	1 360	-29	-2,1
Doradcy klienta	550	540	-10	-1,8
Pośrednicy pracy	287	282	-5	-1,7
w tym realizujący w PUP zadania EURES	17	17	0	0,0
Doradcy zawodowi	169	170	1	0,6
Specjaliści ds. programów	139	143	4	2,9
Specjaliści ds. rozwoju zawodowego	53	46	-7	-13,2
Doradcy EURES w WUP	5	5	0	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MPiPS/MRPiPS - 06 o instytucjonalnej obsłudze rynku pracy

Na efektywność funkcjonowania rynku pracy wpływa również nawiązywanie oraz wzmocnianie współpracy między powiatowymi urzędami pracy i ośrodkami pomocy społecznej, działającymi w poszczególnych powiatach. Tylko dzięki tworzeniu warunków do podjęcia współdziałania, a także uzupełniania się publicznych służb zatrudnienia oraz pomocy i integracji społecznej w udzielaniu wsparcia i przywracaniu osób bezrobotnych na rynek pracy, możliwe będzie przeciwdziałanie wykluczeniu i w jak najszerzej skali włączanie społeczne poprzez reintegrację zawodową tych osób (między innymi w ramach Programu Aktywizacja i Integracja).

Jedną z możliwości poprawy sytuacji osób pozostających w naszym województwie bez pracy jest również zwiększanie roli podmiotów prywatnych w ich aktywizowaniu, m.in. poprzez rozszerzanie możliwości funkcjonowania na rynku pracy niepublicznych agencji

zatrudnienia. Według stanu w końcu 2017 r. w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowane były 437 agencje (wobec 342 przed rokiem).¹⁸

Dla poprawy funkcjonowania rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim konieczny jest również rozwój dialogu społecznego oraz wzmocnienie współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie regionalnym i lokalnym między partnerami działającymi w obszarze zatrudnienia i edukacji. Instytucje rynku pracy, administracja samorządowa szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego, rady rynku pracy, związki i organizacje pracodawców, instytucje otoczenia biznesu, instytucje działające w obszarze edukacji (kształcenie ustawiczne i zawodowe) powinny w jeszcze większym stopniu uczestniczyć w wypracowaniu wspólnych metod rozwiązywania problemów na regionalnym i lokalnych rynkach pracy.

¹⁸ Krajowy Rejestr Agencji Zatrudnienia, dostępny na stronie internetowej <http://stor.praca.gov.pl/>

II. CELE DŁUGOOKRESOWE DO ROKU 2020

Długookresowymi celami działań przewidzianych do realizacji w ramach Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2018 rok, korespondującymi ze *Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+ (SRW K-P)*¹⁹ są:

1. Wzrost liczby pracujących w regionie;
2. Zmniejszenie stopy bezrobocia rejestrowanego w regionie.

Cele te są realizowane poprzez zadania wdrażane w szerszej perspektywie, w ramach Regionalnych Planów Działań na rzecz Zatrudnienia, przygotowywanych corocznie od 2014 r. do 2020 r., które w ujęciu całościowym stanowią program rozwoju zapisany w SRW K-P do roku 2020 jako *Kujawsko-Pomorski Plan Działań na rzecz Zatrudnienia*. Program ten jest jednym z narzędzi realizacji powyższej Strategii.

Z punktu widzenia aspektów funkcjonowania województwa, ujętych w SRW K-P, Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia przede wszystkim ma wpływ na zagadnienia dotyczące tworzenia miejsc pracy i ograniczania bezrobocia oraz częściowo zagadnienia związane z rozwojem społecznym. Poprzez RPD/Z na 2018 r. realizowane są cele strategiczne określone w SRW K-P, tj. *Gospodarka i miejsca pracy* oraz *Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi*, a w ich ramach 7 różnych kierunków działań (zał. nr.1).

Jednocześnie należy podkreślić, że dla osiągnięcia wyżej wymienionych celów niezbędne jest ujęcie w innych programach realizujących SRW K-P do 2020 r. działań, które będą się przyczyniać do rozwoju gospodarczego, tworzenia miejsc pracy i poprawy kapitału ludzkiego w naszym regionie. I tak, dla osiągnięcia większego efektu synergii, konieczne jest podejmowanie działań komplementarnych w ramach programów rozwoju ujętych w Strategii:

- Kujawsko-Pomorski Program Rozwoju Społecznego;
- Kujawsko-Pomorski Program Polityki Społecznej na lata 2013-2020;
- Równe Szanse. Program Działania na rzecz Osób Niepełnosprawnych do 2020 roku;
- Kujawsko-Pomorski Program na rzecz Ekonomii Społecznej na lata 2013-2020;
- Kujawsko-Pomorski Program Rozwoju Przedsiębiorczości;
- Kujawsko-Pomorski Program Rozwoju Edukacji.

Szczegółowy zakres powiązań RPD/Z na 2018 r. z SRW K-P do 2020 r., między innymi w zakresie celów, kierunków i przedsięwzięć określonych w SRW K-P realizowanych przez RPD/Z na 2018 r. oraz wpływu niniejszego Planu Działań na wskaźniki określone w SRW K-P, został przedstawiony w załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu.

¹⁹ Przyjęta Uchwałą Nr XLI/693/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 października 2013 r.

III. CELE I ZADANIA RPD/Z NA 2018 ROK

Zadania ujęte w RPD/Z na 2018 r. w głównej mierze realizowane są w oparciu o działania wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020 z tego też względu, stanowią one kontynuację regionalnej polityki rynku pracy realizowanej w poprzednich latach. Wsparcie oferowane w ramach Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2018 rok kierowane będzie głównie do osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, zwłaszcza do:

- osób poniżej 30 roku życia z kategorii NEET (ang. *not in education, employment, or training*, tj. osób niezatrudnionych, nie uczestniczących w edukacji lub szkoleniu);
- osób powyżej 50 roku życia;
- osób z niepełnosprawnością;
- osób długotrwale bezrobotnych;
- osób o niskich kwalifikacjach;
- kobiet, w tym powracających oraz wchodzących po raz pierwszy na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dzieci.

Ponadto część zadań ujętych w niniejszym dokumencie, zainicjowanych w 2018 r., będzie kontynuowanych w kolejnych latach, a ich efekty będą możliwe do zmierzenia w 2019 czy nawet w 2020 r.

CEL STRATEGICZNY 1: ZWIEKSZENIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Cel szczegółowy 1.1: Przeciwdziałanie bezrobociu

Zadanie 1.1.1 Działania podejmowane przez powiatowe urzędy pracy (PUP) ze środków Funduszu Pracy znajdujących się w dyspozycji samorządów powiatów oraz programy z rezerwy Funduszu Pracy realizowane w oparciu o przepisy wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Opis zadania: W ramach zadania realizowane będą działania powiatowych urzędów pracy związane z aktywizacją osób bezrobotnych, które służą doprowadzeniu do podjęcia pracy. W głównej mierze realizacja ww. działań opierać się będzie na środkach otrzymanych przez powiaty na podstawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie w części znajdującej się w dyspozycji powiatów. Przykładowe formy wsparcia, w ramach których aktywizacją zostaną objęte osoby bezrobotne to m.in.: prace interwencyjne, roboty publiczne, staże, szkolenia, koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, bony stażowe, bony zatrudnieniowe.

Ponadto powiatowe urzędy pracy, w oparciu o *Zasady ubiegania się o środki z rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy* w 2018 roku będą mogły aplikować o środki na aktywizację bezrobotnych w ramach: programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi, programów aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych, programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych w wieku 45 lat i powyżej, programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych opiekunów osób z niepełnosprawnością, programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia oraz na terenach rewitalizowanych, a także realizowanych w ramach Narodowego Programu Mieszkaniowego Mieszkanie Plus²⁰, programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi.

Ponadto WUP w Toruniu we współpracy z zainteresowanymi PUP w 2018 roku planuje opracowanie dwóch programów regionalnych:

1. „Wiek naszym atutem – II edycja”. Grupą docelową w programie będą osoby bezrobotne w wieku od 30 do 50 roku życia, w tym głównie kobiety, osoby bez wykształcenia średniego oraz długotrwale bezrobotne.

²⁰ Uchwała Nr 115/2016 Rady Ministrów z dnia 27 września 2016 r. w sprawie przyjęcia Narodowego Programu Mieszkaniowego.

2. „Łagodzenie skutków nawałnicy z 2017 roku”. Program regionalny dotyczyć będzie aktywizacji zawodowej bezrobotnych na terenach, na których w 2017 roku miały miejsce klęski żywiołowe.

Planowane efekty:

- Liczba osób planowanych do objęcia wsparciem z zakresu aktywizacji zawodowej w 2018 r., w tym:
 - liczba osób do 30 roku życia;
 - liczba osób powyżej 50 roku życia;
 - liczba osób z niepełnosprawnościami;
 - liczba kobiet;
 - liczba osób długotrwale bezrobotnych.

Wartości wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ale będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 rok.

Sposób monitorowania: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

Zadanie 1.1.2 Program „Praca dla młodych”.

Opis zadania: W 2018 roku jest ostatnim rokiem realizacji Programu „Praca dla młodych”. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przyznał dla województwa kujawsko-pomorskiego, na realizację w latach 2016, 2017 i 2018 ww. programu kwotę 200.775,5 tys. zł. Realizacja zadania polega na refundacji przez starostę pracodawcy lub przedsiębiorcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia. Okres refundacji wynosi do 12 miesięcy. Pracodawca lub przedsiębiorca jest zobowiązany do utrzymania w zatrudnieniu, w pełnym wymiarze czasu pracy, skierowanego bezrobotnego przez okres, za który dokonywana jest refundacja i przez okres 12 miesięcy po zakończeniu refundacji. Wysokość refundacji wynagrodzenia jednej osoby zatrudnionej nie może przekroczyć kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującej w ostatnim dniu zatrudnienia i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia. O refundację będą mogli się ubiegać przedsiębiorcy lub pracodawcy, którzy w ostatnich 6 miesiącach przed złożeniem wniosku nie dokonali zmniejszenia zatrudnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Planowane efekty:

- Liczba osób bezrobotnych korzystających w 2018 r. ze wsparcia – 3 547 osób.

Wartość wskaźnika nie jest możliwa do określenia na etapie planowania, ale będzie na bieżąco monitorowana i zostanie wykazana w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Sposób monitorowania: Informacja dodatkowa do sprawozdawczości miesięcznej zbieranej od Powiatowych Urzędów Pracy przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

Zadanie 1.1.3 Realizacja projektów w ramach Działania 1.1 „Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe” PO WER 2014-2020.

Opis zadania: W ramach zadania kontynuowanych będzie 20 projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy skierowanych wyłącznie do osób młodych do 29 roku życia, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). Wyżej wymienione projekty zakładają wsparcie osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, należących do I i II profilu pomocy. W projektach będzie udzielane indywidualne i kompleksowe wsparcie opierające się na co najmniej trzech elementach pomocy, zgodnie z instrumentami i usługami rynku pracy wynikającymi z ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, z wyłączeniem robót publicznych. Dwa z nich wskazane zostały jako obligatoryjne tj. identyfikacja stopnia oddalenia od rynku pracy i sporządzenie Indywidualnego Planu Działania (IPD) oraz objęcie uczestnika projektu poradnictwem zawodowym lub pośrednictwem pracy. Trzeci i kolejne wskazane zostały jako fakultatywne i wybierane są w zależności od potrzeb i możliwości osób bezrobotnych, którym udzielane jest wsparcie. Fakultatywne elementy pomocy obejmują wsparcie w postaci m.in. szkoleń, staży, przygotowania zawodowego, przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, prac interwencyjnych, doposażenia stanowiska pracy. W celu zapewnienia wysokiej skuteczności projekty realizowane w ramach Działania 1.1 PO WER muszą zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 43% (dla osób niewpisujących się do żadnej z poniższych grup), a w przypadku objęcia wsparciem osób z niepełnosprawnościami na poziomie co najmniej 17%, osób długotrwale bezrobotnych co najmniej 35%, osób o niskich kwalifikacjach co najmniej 48%. Poza koniecznością zapewnienia efektywności zatrudnieniowej w projektach, w przypadku założenia wsparcia w postaci szkoleń, powiatowy urząd pracy powinien wskazać, że ich efektem jest uzyskanie kwalifikacji lub nabycie kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Ponadto jeżeli projekt zakłada szkolenia zawodowe muszą one odpowiadać bieżącym potrzebom rynku pracy.

Planowane efekty:

- Liczba osób bezrobotnych do 29 r. ż (łącznie z długotrwale bezrobotnymi), które zostaną objęte wsparciem w programie – 4 100, w tym:
 - osoby długotrwale bezrobotne – 100;
 - osoby z niepełnosprawnościami – 40;
 - kobiety – 2 200.
- Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej (jak w opisie zadania).

Sposób monitorowania: Wnioski o płatność za okres styczeń-grudzień 2018 r.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

Zadanie 1.1.4 Realizacja projektów w ramach Działania 1.2 „Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe” PO WER 2014-2020.

Opis zadania: W ramach zadania kontynuowane będą projekty wyłonione w drodze konkursowej skierowane wyłącznie do osób młodych do 29 roku życia, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). Wyżej wymienione projekty zakładają wsparcie dla osób biernych zawodowo i bezrobotnych niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. W projektach będzie udzielane indywidualne i kompleksowe wsparcie opierające się na co najmniej trzech elementach pomocy. Dwa z nich wskazane zostały jako obligatoryjne tj. identyfikacja stopnia oddalenia od rynku pracy i sporządzenie Indywidualnego Planu Działania oraz objęcie uczestnika projektu poradnictwem zawodowym lub pośrednictwem pracy. Trzeci i kolejne wskazane zostały jako fakultatywne i wybierane są w zależności od potrzeb i możliwości osób, którym udzielane jest wsparcie. Fakultatywne elementy pomocy mogą obejmować wsparcie w postaci m.in. szkoleń, staży, praktyk, subsydiowanego zatrudnienia, przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. W celu zapewnienia wysokiej skuteczności projekty realizowane w ramach Działania 1.2 PO WER muszą zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 43% (dla osób niewpisujących się do żadnej z poniższych grup), w przypadku objęcia wsparciem osób z niepełnosprawnościami na poziomie co najmniej 17%, osób o niskich kwalifikacjach co najmniej 48%, osób długotrwale bezrobotnych co najmniej 35% (w przypadku skierowania projektu wyłącznie do osób bezrobotnych niezarejestrowanych w urzędach pracy). Poza koniecznością zapewnienia efektywności zatrudnieniowej w projektach, w przypadku założenia wsparcia w postaci szkoleń, wnioskodawca powinien wskazać, że ich efektem jest uzyskanie kwalifikacji lub nabycie kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Ponadto jeżeli projekt zakłada szkolenia zawodowe muszą one odpowiadać bieżącym potrzebom rynku pracy.

Ponadto w IV kwartale 2018 r. zostanie ogłoszony konkurs, w ramach którego zostaną wyłonione projekty skierowane do osób młodych do 29 roku życia. W związku ze zmianą sytuacji na rynku pracy w planowanym konkursie mogą zostać objęte wsparciem osoby biernie zawodowo, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu – tzw. młodzież NEET oraz osoby z następujących grup docelowych: imigranci, reemigranci, osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, tzw. ubodzy pracujący, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilno-prawnych.

Planowane efekty:

- Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, objętych wsparciem w programie – 388;
- Liczba osób bezrobotnych niezarejestrowanych w ewidencji urzędów pracy objętych wsparciem w programie – 95;
- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - wartość wskaźnika nie jest możliwa do określenia na etapie planowania, ale będzie na bieżąco monitorowana i zostanie wykazana w sprawozdaniu z realizacji RPDZ na 2018 rok.
- Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej (jak w opisie zadania).

Sposób monitorowania: na podstawie danych SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.1.5 Realizacja projektów w ramach Działania 1.3 „Wsparcie osób młodych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji” PO WER 2014-2020.

Opis zadania: W ramach zadania realizowany będzie pozakonkursowy projekt Ochotniczych Hufców Pracy, zgodnie z zatwierdzonym Rocznym Planem Działania na rok 2018 dla I Osi PO WER. Projekt skierowany będzie wyłącznie do osób młodych w wieku 18-24 lata z grupy NEET. W 2018 r. będzie kontynuowany projekt: „Od szkolenia do zatrudnienia – YEI”. Projekt zakłada wsparcie dla osób pozostających bez zatrudnienia, nieuczących się i nie szkolących poprzez zwiększenie ich aktywności zawodowej i społecznej oraz zdolności do zatrudnienia. W projekcie uczestniczyć będą wyłącznie osoby bierne zawodowo, niezarejestrowane w PUP. Młodzież biorąca udział w projektach uzyska, podwyższy lub zmieni kwalifikacje zawodowe dzięki ukończeniu kursów zawodowych. Nastąpi u niej także wzrost kompetencji ogólnych oraz umiejętności społecznych w obszarze komunikacji interpersonalnej i autoprezentacji (w wyniku ukończenia zajęć z zakresu umiejętności społecznych oraz kursów umiejętności podstawowych - zajęcia z psychologiem, kursy językowe, kursy komputerowe, kursy prawa jazdy itp.). Młodzieży uczestniczącej w projektach zostaną stworzone możliwości nabycia umiejętności praktycznych i doświadczenia zawodowego w ramach 3-miesięcznych staży zawodowych oraz zdobycia wiedzy w zakresie technik i metod poszukiwania pracy poprzez ukończenie zajęć z doradcą zawodowym.

Planowane efekty:

- Liczba osób biernych zawodowo, które zostaną objęte wsparciem w programie: 150, w tym:
 - liczba osób z niepełnosprawnościami: 15;
- Odsetek osób o niskich kwalifikacjach, które podjęły zatrudnienie po opuszczeniu programu (wskaźnik efektywności zatrudnieniowej): 48%;
- Odsetek osób z niepełnosprawnościami, które podjęły zatrudnienie po opuszczeniu programu (wskaźnik efektywności zatrudnieniowej): 17%;

- Odsetek pozostałych osób, które podjęły zatrudnienie po opuszczeniu programu (wskaźnik efektywności zatrudnieniowej): 43%;

Sposób monitorowania: na podstawie danych SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Kujawsko – Pomorska Wojewódzka Komenda OHP.

Podmioty realizujące zadanie: Jednostki organizacyjne Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Komendy OHP w Toruniu, Bydgoszczy, Włocławku, Inowrocławiu, Grudziądzu, Brodnicy, Chełmnie, Świeciu, Nakle nad Notecią i Radziejowie.

Zadanie 1.1.6 Realizacja projektów w ramach Działania 8.1 „Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2018 r. kontynuowana będzie realizacja 20 projektów wyłonionych w 2017 r. w ramach III naboru wniosków o dofinansowanie projektów pozakonkursowych PUP. Projekty powiatowych urzędów pracy są skierowane do osób bezrobotnych powyżej 29 roku²¹ życia, należących w szczególności do:

- osób powyżej 50 roku życia;
- kobiet;
- osób z niepełnosprawnościami;
- osób długotrwale bezrobotnych;
- osób niskokwalifikowanych.

W projektach tych udzielane jest indywidualne i kompleksowe wsparcie, zgodnie z instrumentami i usługami rynku pracy wynikającymi z *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, z wyłączeniem robót publicznych. Dodatkowo szkolenia zawodowe realizowane w projektach muszą prowadzić do uzyskania kwalifikacji lub nabycia kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Uzyskanie kwalifikacji lub kompetencji będzie musiało być każdorazowo weryfikowane poprzez przeprowadzenie odpowiedniego ich sprawdzenia (np. w formie egzaminu). W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań projekty wyłonione w ramach III naboru zakładają efektywność zatrudnieniową dla osób w wieku 50 lat i więcej na poziomie co najmniej 33%, dla kobiet na poziomie co najmniej 39%, dla osób z niepełnosprawnościami na poziomie co najmniej 33%, dla osób długotrwale bezrobotnych na poziomie co najmniej 30%, dla osób o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3) na poziomie co najmniej 38%, dla osób nie kwalifikujących się do żadnej z powyższych kategorii na poziomie co najmniej 43%.

Planowane efekty:

- Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi), które zostaną objęte wsparciem w programie w 2018 r. – 4 868 w tym:

²¹ Osoby powyżej 29 r. ż. rozumiane jako osoby, które ukończyły 30 r. ż. (łącznie z dniem 30-tych urodzin)

- liczba osób długotrwale bezrobotnych - 547;
 - liczba osób z niepełnosprawnościami - 109;
 - liczba osób w wieku 50 lat i więcej - 762;
 - liczba osób o niskich kwalifikacjach - 2 293;
 - liczba kobiet - 2 509;
 - liczba osób bezrobotnych, którzy otrzymali bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej - 723.
- Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej (jak w opisie zadania)

Sposób monitorowania: na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

Zadanie 1.1.7 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.2.1 „Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2018 r. będą realizowane projekty skierowane do osób biernych zawodowo, które zostały wyłonione w ramach konkursu ogłoszonego w 2017 r. Dodatkowo w pierwszej połowie roku zakończy się realizacja 7 projektów wyłonionych w ramach konkursu ogłoszonego w 2016 r. W projektach wybranych do dofinansowania udzielane będzie indywidualne i kompleksowe wsparcie zdefiniowane w oparciu o opracowane Indywidualne Plany Działania (IPD). W projektach oferowane będzie wsparcie służące pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, nabywaniu oraz podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych oraz zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców. Realizowane w projektach szkolenia będą musiały prowadzić do uzyskania kwalifikacji lub nabycia kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Uzyskanie kwalifikacji lub kompetencji będzie musiało być każdorazowo weryfikowane poprzez przeprowadzenie odpowiedniego ich sprawdzenia (np. w formie egzaminu). Ponadto, w ramach poddziałania realizowane są szkolenia dotyczące zawodów zdefiniowanych jako deficytowe w województwie kujawsko-pomorskim i/lub w powiecie/powiatkach, z których pochodzą uczestnicy projektu w oparciu o dane wynikające z dokumentu „Barometr zawodów. Raport podsumowujący badanie w województwie kujawsko-pomorskim” lub których potrzeba realizacji będzie potwierdzona przez pracodawców/organizacje pracodawców. W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań realizowane projekty zakładają efektywność zatrudnieniową dla osób w wieku 50 lat i więcej na poziomie co najmniej 33%, dla kobiet na poziomie co najmniej 39%, dla osób z niepełnosprawnościami na poziomie co najmniej 33%, dla osób o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3) na poziomie co najmniej 38%, dla osób nie kwalifikujących się do żadnej z powyższych kategorii na poziomie co najmniej 43%.

Ponadto w II kwartale 2018 roku zostanie ogłoszony nowy konkurs na wyłonienie projektów skierowanych do osób biernych zawodowo, bezrobotnych, powyżej 29 roku życia.

Planowane efekty:

- Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie - 600, w tym:
 - liczba osób z niepełnosprawnościami;
 - liczba osób w wieku 50 lat i więcej;
 - liczba osób o niskich kwalifikacjach.
- Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej (jak w opisie zadania)

Wartości ww. podwskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ale będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Sposób monitorowania: na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.1.8 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.5.2 „Wsparcie outplacementowe” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W ramach zadania w 2018 r. realizowane będą projekty w ramach konkursu ogłoszonego w 2017 r. Wsparcie w wybranych do dofinansowania projektach skierowane jest wyłącznie do osób zwolnionych z pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy, z przyczyn nie dotyczących pracownika. W realizowanych projektach wsparcie udzielane będzie m.in. w postaci doradztwa zawodowego połączonego z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania (jako obowiązkowy element wsparcia), poradnictwa psychologicznego, pośrednictwa pracy, szkoleń, studiów podyplomowych, staży, praktyk zawodowych, subsydiowanego zatrudnienia, dodatku relokacyjnego. Szkolenia realizowane w projektach będą musiały prowadzić do uzyskania kwalifikacji lub nabycia kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Uzyskanie kwalifikacji lub kompetencji będzie musiało być każdorazowo weryfikowane poprzez przeprowadzenie odpowiedniego ich sprawdzenia (np. w formie egzaminu). Ponadto, w ramach poddziałania będą musiały być realizowane szkolenia w zawodach uznanych za deficytowe w województwie kujawsko-pomorskim i/lub w powiecie/powiatkach, z których pochodzą uczestnicy projektu w oparciu o dane wynikające z dokumentu „Barometr zawodów. Raport podsumowujący badanie w województwie kujawsko-pomorskim” lub których potrzeba realizacji będzie potwierdzona przez pracodawców/organizacje pracodawców. Ponadto oferowane będzie bezzwrotne wsparcie finansowe dla osób planujących rozpocząć działalność gospodarczą połączone ze wsparciem pomostowym o charakterze doradczo-szkoleniowym oraz w postaci finansowej. Ze wsparcia bezzwrotnego na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej w formie finansowej, będą mogły skorzystać wyłącznie: osoby z niepełnosprawnościami, osoby powyżej 50 roku życia, kobiety, osoby o niskich kwalifikacjach oraz osoby poniżej 30 roku życia.

Ponadto w II kwartale 2018 roku zostanie ogłoszony kolejny konkurs na wyłonienie projektów oferujących wsparcie dla ww. grupy docelowej i dodatkowo dla osób odchodzących

z rolnictwa, posiadających gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych lub członków ich rodzin ubezpieczonych w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, ukierunkowane na podjęcie zatrudnienia poza rolnictwem.

Planowane efekty:

- Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie - 60;
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie - 175;
- W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań projekty w ramach Poddziałania 8.5.2 RPO WK-P muszą zakładać efektywność zatrudnieniową na poziomie minimum 50%.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.1.9 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.4.1 „Wsparcie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2018 roku zostaną podpisane umowy z wnioskodawcami wyłoniętymi w ramach konkursu ogłoszonego w 2017 r.; zostanie także ogłoszony konkurs, w ramach którego wyłonione zostaną projekty z zakresu aktywizacji osób opiekujących się dziećmi do lat 3 oraz wsparcia tworzenia i funkcjonowania podmiotów świadczących usługi opieki nad dziećmi do lat 3.

Wsparciem w ramach konkursu objęte mogły zostać następujące typy projektów:

1. Wspieranie aktywizacji osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 w powrocie na rynek pracy poprzez finansowanie opieki nad dziećmi do lat 3 (np. voucher), obejmujące:
 - a) pokrycie kosztów usług bieżącej opieki nad dzieckiem w żłobku lub klubie dziecięcym lub wynagrodzenia dziennego opiekuna,
 - b) pokrycie kosztów wynagrodzenia oraz kosztów składek na ubezpieczenie społeczne niani sprawującej opiekę nad dzieckiem, zgodnie z umową oświadczenia usług.
2. Tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowo tworzonych formach opieki przewidzianych ustawą.
3. Finansowanie kosztów przeszkolenia zawodowego dziennego opiekuna i niani.
4. Dostosowanie miejsc opieki na dziećmi do lat 3 do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami.
5. Działania aktywizacyjne i/lub szkoleniowe wspomagające proces powrotu na rynek pracy (jako uzupełnienie wsparcia wskazanego w pkt. 1-4).

W pierwszym kwartale 2018 r. planowane jest ogłoszenie kolejnego konkursu, w ramach którego wyłonione zostaną projekty z zakresu aktywizacji osób opiekujących się dziećmi

do lat 3 oraz kolejny dotyczący wsparcia tworzenia i funkcjonowania podmiotów świadczących usługi opieki nad dziećmi do lat 3.

Planowane efekty:

- Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują po zakończeniu projektu;
- Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu;
- Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu;
- Efektywność zatrudnieniowa w stosunku do osób, które w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie były osobami bezrobotnymi lub biernymi zawodowo.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.1.10 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.4.2 „Rozwój usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2018 r. kontynuowana będzie realizacja projektów wyłonionych do dofinansowania w 2017 r.; Nie przewiduje się ogłoszenia konkursów w 2018 r.

Wsparciem objęte są następujące typy projektów:

Wsparcie tworzenia i funkcjonowania podmiotów świadczących usługi opieki nad dziećmi do lat 3, poprzez:

1. tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowo tworzonych formach opieki przewidzianych ustawą;
2. sfinansowanie kosztów przeszkolenia zawodowego dziennego opiekuna i niani;
3. pokrycie kosztów wynagrodzenia opiekuna dziennego zatrudnionego przez gminę w części odpowiadającej kosztom opieki nad dzieckiem skierowanym w ramach projektu;
4. dostosowanie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami.

Planowane efekty:

- Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują po zakończeniu projektu;

- Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu;
- Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu;
- Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;
- Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.1.11 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 8.4.3 „Rozwój usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach ZIT” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2018 r. kontynuowana będzie realizacja projektów wyłonionych do dofinansowania w 2017 r. ;

Wsparciem objęte są następujące typy projektów:

Wsparcie tworzenia i funkcjonowania podmiotów świadczących usługi opieki nad dziećmi do lat 3, poprzez:

1. tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowo tworzonych formach opieki przewidzianych ustawą;
2. sfinansowanie kosztów przeszkolenia zawodowego dziennego opiekuna i niani;
3. pokrycie kosztów wynagrodzenia opiekuna dziennego zatrudnionego przez gminę w części odpowiadającej kosztom opieki nad dzieckiem skierowanym w ramach projektu;
4. dostosowanie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami.

W 2018 r. planowane jest ogłoszenie konkursu, w ramach którego wyłonione zostaną projekty w zakresie wsparcia tworzenia i funkcjonowania podmiotów świadczących usługi opieki nad dziećmi do lat 3.

Planowane efekty:

- Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują po zakończeniu projektu;
- Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu;
- Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu;

- Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;
- Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Cel szczegółowy 1.2: Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Zadanie 1.2.1 Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania Zakładów Aktywności Zawodowej.

Opis zadania: W 2018 roku, tak jak w roku poprzednim, w województwie kujawsko-pomorskim funkcjonować będzie 9 Zakładów Aktywności Zawodowej (ZAZ) w: Białych Błotach (organizator – gmina Białe Błota), Drzonowie (gmina Lisewo), Przyjezierzu (gmina Strzelno), Bydgoszczy (miasto Bydgoszcz), Brodnicy (powiat brodnicki), Radziejowie (powiat radziejowski), Tucholi (powiat tucholski), Wąbrzeźnie (Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski), Włocławku (gmina miasto Włocławek). Liczba zakładów aktywności zawodowej może się zwiększyć w przypadku utworzenia nowej placówki.

Do kompetencji Samorządu Województwa, zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób Niepełnosprawnych (Dz. U z 2016 poz. 2046, z późn. zm.) należy dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej. Zakłady aktywności zawodowej tworzone są w celu zatrudniania osób z orzeczeniem o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Zakłady aktywności zawodowej mają za zadanie przygotować osoby z niepełnosprawnością do wyjścia na otwarty bądź chroniony rynek pracy. W miejsce osoby, która podejmie zatrudnienie na otwartym rynku wchodzi kolejna osoba, która jest aktywizowana.

Wszystkie formy tej aktywności mają na celu doprowadzenie do zaktywizowania osób niepełnosprawnych, m.in. nauczania poruszania się po rynku pracy, zwiększenia kompetencji zawodowych poprzez udział w szkoleniach, kursach zawodowych, przyuczeniu do zawodu.

Planowane efekty:

- Liczba osób zatrudnionych w 2018 roku w zakładach aktywności zawodowej (utrzymanie zatrudnienia z roku poprzedniego na poziomie) – 450 osób, w tym:
 - liczba osób z niepełnosprawnością – 350 osób;
- Liczba osób z niepełnosprawnością, które wyjdą na otwarty bądź chroniony rynek pracy – 9 osób.

Sposób monitorowania: Sprawozdania kwartalne i roczne.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Zakłady aktywności zawodowej województwa kujawsko-pomorskiego.

Zadanie 1.2.2 Organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączenia osób niepełnosprawnych w rynek pracy.

Opis zadania: W 2018 roku Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego będzie kontynuował realizację zadania w oparciu o wojewódzki program na rzecz wyrównywania szans osób z niepełnosprawnością, przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz zwiększenia ich aktywności zawodowej pod nazwą „Równe szanse. Program działania na rzecz osób niepełnosprawnych do 2020 roku”.

W ramach otwartych konkursów ofert planuje się zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Prowadzone jest poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy, a także szkolenia zwiększające szanse na znalezienie zatrudnienia tej grupie osób na otwartym bądź chronionym rynku pracy. Osiągnięcie celu tego zadania jest możliwe poprzez wzmocnienie umiejętności aktywnego poszukiwania zatrudnienia, zwiększenie motywacji do podjęcia pracy, nabycie umiejętności autoprezentacji przed potencjalnym pracodawcą oraz przygotowanie dokumentów aplikacyjnych.

Planowane efekty:

- Liczba zatrudnionych osób z niepełnosprawnością, dla których przeprowadzono działania aktywizujące - 10;
- Liczba osób z niepełnosprawnością, które otrzymały wsparcie w zakresie doradztwa i pośrednictwa zawodowego - 25.

Sposób monitorowania: Sprawozdanie realizatora zadania.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.2.3 Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami ze środków PFRON realizowana przez powiatowe urzędy pracy.

Opis zadania:

W ramach zadania realizowane będą działania powiatowych urzędów pracy związane z aktywizacją osób z niepełnosprawnościami, bezrobotnych i poszukujących pracy, pozostających bez zatrudnienia, które służą doprowadzeniu do podjęcia pracy. Realizacja ww. działań realizowana będzie w oparciu o środki PFRON otrzymane przez powiaty na podstawie algorytmu i podzielone na zadania przez Rady Powiatu/Miasta na finansowanie zadań określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku z późn. zm. o rehabilitacji (...).

W ramach powyższego realizowane mogą być następujące zadania wynikające z poszczególnych paragrafów ustawy.

Art. 11. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku z późn. zm. o rehabilitacji (...)

Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu może korzystać z następujących usług lub instrumentów określonych w ustawie o promocji:

1. szkoleń;
2. stażu;
3. prac interwencyjnych;
4. przygotowania zawodowego dorosłych;
5. badań lekarskich lub psychologicznych, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy o promocji;
6. zwrotu kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 1, 2 i 4 ustawy o promocji;
7. finansowania kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 3 ustawy o promocji;
8. studiów podyplomowych;
9. szkoleń na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych zawieranych pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową;
10. bonu na zasiedlenie;
11. bonu szkoleniowego;
12. bonu stażowego.

Planowane efekty:

- Liczba osób niepełnosprawnych, które zostaną objęte wsparciem – 100 osób.

Sposób monitorowania: Sprawozdanie rzeczowo-finansowe samorządów powiatowych z realizacji zadań z zakresu rehabilitacji i zatrudnienia osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

Art. 12a. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku z późn. zm. o rehabilitacji (...)

Jednorazowa pomoc na podjęcie działalności gospodarczej.

Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu, może otrzymać ze środków Funduszu jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

Planowane efekty:

- Liczba osób niepełnosprawnych, które zostaną objęte wsparciem – 30 osób.

Sposób monitorowania: Sprawozdanie rzeczowo-finansowe samorządów powiatowych z realizacji zadań z zakresu rehabilitacji i zatrudnienia osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

Art. 26. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku z późn. zm. o rehabilitacji (...)

Zwrot dodatkowych kosztów dla osoby zatrudniającej osobę niepełnosprawną.

Zadanie kierowane do pracodawcy, który przez okres co najmniej 36 miesięcy zatrudni osoby niepełnosprawne spełniające określone w ustawie warunki. Na podstawie złożonego wniosku może on otrzymać, ze środków PFRON zwrot kosztów:

1. adaptacji pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla tych osób, stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności;
2. adaptacji lub nabycia urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy;
3. zakupu i autoryzacji oprogramowania na użytek pracowników niepełnosprawnych oraz urządzeń technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności;
4. rozpoznania przez służby medycyny pracy potrzeb, o których mowa w pkt 1-3.

Sposób monitorowania: Sprawozdanie rzeczowo-finansowe samorządów powiatowych z realizacji zadań z zakresu rehabilitacji i zatrudnienia osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

Art. 26d. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku z późn. zm. o rehabilitacji (...)

Zwrot kosztów zatrudnienia lub szkolenia pracowników niepełnosprawnych.

Zadanie skierowane do pracodawcy, który zatrudni pracownika niepełnosprawnego, wymagającego wsparcia podczas wykonywania pracy i w związku z tym może otrzymać ze środków PFRON zwrot:

1. miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy,
2. kosztów szkolenia tych pracowników w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem, a także czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy.

Planowane efekty:

- Liczba osób przeszkolonych w celu pomocy niepełnosprawnym pracownikom – 2 osoby.

Sposób monitorowania: Sprawozdanie rzeczowo-finansowe samorządów powiatowych z realizacji zadań z zakresu rehabilitacji i zatrudnienia osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

Art. 26e. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku z późn. zm. o rehabilitacji (...)

Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy.

Zadanie skierowane jest do pracodawcy, który przez okres co najmniej 36 miesięcy zatrudni osobę niepełnosprawną zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotną albo poszukującą pracy niepozostającą w zatrudnieniu. Może on otrzymać, na wniosek, ze środków Funduszu zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia. Warunkiem zwrotu jest m.in. zawarcie umowy, poniesienie kosztów na tworzone miejsce pracy oraz otrzymanie pozytywnej opinii PIP.

Planowane efekty:

- Liczba utworzonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych – 60.

Sposób monitorowania: Sprawozdanie rzeczowo-finansowe samorządów powiatowych z realizacji zadań z zakresu rehabilitacji i zatrudnienia osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego.

Zadanie 1.2.4 Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych finansowana ze środków PFRON i budżetu Państwa realizowana przez PFRON.

Opis zadania:

W ramach zadania realizowane będą działania PFRON związane z aktywizacją osób z niepełnosprawnościami. Realizacja ww. działań opierać się będzie na środkach PFRON oraz otrzymanych z budżetu państwa. Zadanie przewiduje dofinansowanie do wynagrodzeń zatrudnionych niepełnosprawnych pracowników oraz refundację składek na ubezpieczenie społeczne osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą lub niepełnosprawnych rolników, a także refundację składek rolnikowi zobowiązanemu do opłacania składek za niepełnosprawnych domowników.

Poniżej przedstawia się opis poszczególnych zadań wynikających z określonych paragrafów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji (...).

Art. 25a. Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne

Fundusz refunduje:

1. osobie niepełnosprawnej wykonującej działalność gospodarczą obowiązkowe składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe do wysokości odpowiadającej wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota określona w art. 18 ust. 8 oraz w art. 18a *ustawy* z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.), z zastrzeżeniem ust. 1a;
2. niepełnosprawnemu rolnikowi lub rolnikowi zobowiązanemu do opłacania składek za niepełnosprawnego domownika, składki na ubezpieczenia społeczne rolników - wypadkowe, chorobowe, macierzyńskie oraz emerytalno-rentowe

- pod warunkiem opłacenia tych składek w całości przed dniem złożenia wniosku.

Planowane efekty:

- Liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielona zostanie pomoc – 2 300 osób.

Sposób monitorowania: Sprawozdanie z systemu SODiR.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Art. 26a. Dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego

Pracodawcy przysługuje ze środków Funduszu miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego, o ile pracownik ten został ujęty w ewidencji zatrudnionych osób niepełnosprawnych. Dofinansowanie przysługuje na podstawie złożonych do PFRON wniosków. Wysokość dofinansowania uzależniona jest od stopnia niepełnosprawności i rodzaju schorzeń, stanowi kwotę ryczałtu określoną w ustawie. Miesięczne dofinansowanie przysługuje pracodawcy zatrudniającemu do 25 osób w przeliczeniu na pełen etat lub zatrudniającemu co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy i osiągniętym wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości co najmniej 6%.

Planowane efekty:

- Liczba osób niepełnosprawnych, na które udzielone zostanie pracodawcom dofinansowanie – 18 500 osób.

Sposób monitorowania: Sprawozdanie z systemu SODiR.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Art. 32. Dofinansowania i zwrot kosztów dla pracodawcy prowadzącego zakład pracy chronionej

Pracodawca prowadzący zakład pracy chronionej może, na wniosek, otrzymać ze środków Funduszu:

1. dofinansowanie w wysokości do 50% oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych pod warunkiem wykorzystania tych kredytów na cele związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych;
2. zwrot kosztów:
 - a) budowy lub przebudowy związanej z modernizacją obiektów i pomieszczeń zakładu;
 - b) transportowych;
 - c) administracyjnych.

Zwrot kosztów, o których mowa powyżej dotyczy wyłącznie dodatkowych kosztów pracodawcy wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych i może być przyznany pracodawcy prowadzącemu zakład pracy chronionej, u którego wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi co najmniej 50%.

Planowane efekty:

- Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w zakładach pracy chronionej, które skorzystają z pomocy – 180.

Sposób monitorowania: Dane z Oddziału Kujawsko-Pomorskiego PFRON

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zadanie 1.2.5 Organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączenia osób niepełnosprawnych w rynek pracy – PFRON.

Opis zadania:

PFRON realizuje zadania i programy zmierzające do zwiększenia aktywności osób niepełnosprawnych. Należą do nich:

Art. 36. Zlecenie zadań fundacjom i organizacjom pozarządowym

Zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w formie wsparcia na podstawie art. 36 ustawy z dnia 27 sierpnia 1977 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Rodzaje zadań wskazane są w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008 r. w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym i muszą być zgłaszane do PFRON w formie projektów w ramach konkursów ogłaszanych przez PFRON. Cele tych projektów muszą zawierać się w jednym ze wskazanych poniżej kierunku pomocy:

1. kierunek pomocy 1: wejście osób niepełnosprawnych na rynek pracy;
2. kierunek pomocy 2: zwiększenie samodzielności osób niepełnosprawnych;

3. kierunek pomocy 3: wzrost aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia;
4. kierunek pomocy 4: zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do informacji,
5. kierunek pomocy 5: poprawa jakości funkcjonowania otoczenia osób niepełnosprawnych;
6. kierunek pomocy 6: upowszechnianie pozytywnych postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych i wiedzy dotyczącej niepełnosprawności.

Planowane efekty:

kierunek pomocy 1:

- liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem – 30 osób;

kierunek pomocy 2:

- liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem – 2 400 osób;

kierunek pomocy 4:

- liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem – 120 osób.

Sposób monitorowania: Dane z Oddziału Kujawsko-Pomorskiego PFRON

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Program Aktywny Samorząd

Realizatorem programu są samorządy powiatowe. Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Cele szczegółowe programu:

1. przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego;
2. przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy oraz pomoc w zakupie protezy, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;
3. umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie - pomoc w utrzymaniu sprawności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej;
4. poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji - dofinansowanie do kosztów kształcenia na poziomie wyższym.

Planowane efekty:

- liczba osób, którym udzielone zostanie dofinansowanie do zakupu protez – 30 osób;
- liczba osób, którym udzielone zostanie dofinansowanie do kosztów kształcenia – 800 osób;

- liczba osób, którym udzielona zostanie pomoc w utrzymaniu sprawności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – 50 osób.

Sposób monitorowania: Dane z Oddziału Kujawsko-Pomorskiego PFRON

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Samorzady Powiatowe - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Miejskie Ośrodki Pomocy Rodzinie, Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Absolwent - program aktywizujący osoby niepełnosprawne posiadające wyższe wykształcenie poprzez kompleksowe i indywidualne wsparcie w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych, uzyskaniu doświadczenia zawodowego oraz uprawnień zawodowych,

Planowane efekty:

- liczba nowostworzonych stanowisk pracy, którym udzielone zostanie dofinansowanie – 20.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: uczelnie wyższe - UMK w Toruniu.

Stabilne zatrudnienie – program zakłada wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych w administracji publicznej oraz w jednostkach samorządu wszystkich szczebli.

Planowane efekty:

- liczba osób, którym udzielone zostanie dofinansowanie - 3.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Kujawsko-Pomorski.

Podmioty realizujące zadanie: Jednostki Samorządu Terytorialnego.

Cel szczegółowy 1.3: Poprawa dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Zadanie 1.3.1 Realizacja projektów na rzecz aktywnej integracji w ramach Poddziałania 9.1.1 „Aktywne włączenie społeczne w ramach ZIT” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: : W 2018 roku zostaną podpisane umowy z wnioskodawcami wyłonionymi w ramach konkursu ogłoszonego w 2017 r.

Wsparciem objęte są następujące typy projektów:

1. Zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne, a także powrót na rynek pracy realizowane w oparciu o:
 - a) Program Aktywizacja i Integracja i/lub;
 - b) Kontrakt socjalny lub jego odmiany i/lub;
 - c) Program Aktywności Lokalnej i/lub;
 - d) inne metody, modele, narzędzia pracy socjalnej o charakterze indywidualnym, rodzinnym, środowiskowym; z obligatoryjnym wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej i/lub zawodowej i/lub edukacyjnej.
2. Zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne a także powrót na rynek pracy realizowane poprzez:
 - a) programy reintegracji zawodowej i społecznej realizowane przez podmioty o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
 - b) programy na rzecz wsparcia zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełno sprawnościami (w tym w ramach WTZ i ZAZ);
 - c) W 2018 r. planowane jest ogłoszenie kolejnego konkursu, w ramach którego wyłonione zostaną projekty na rzecz aktywnej integracji.

Planowane efekty:

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu;
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu;
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek);
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie;
- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie;
- Efektywność zatrudnieniowa.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Sposób monitorowania: na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.3.2 Realizacja projektów na rzecz aktywnej integracji w ramach Poddziałania 9.2.1 „Aktywne włączenie społeczne” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2018 r. kontynuowana będzie realizacja projektów wyłonionych do dofinansowania w 2017 r.; zostaną także podpisane umowy z wnioskodawcami wyłonionymi w ramach konkursów ogłoszonych w 2017 r., którego wsparciem objęte zostaną następujące typy projektów:

1. Zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne, a także powrót na rynek pracy realizowane w oparciu o:
 - a) Program Aktywizacja i Integracja i/lub;
 - b) Kontrakt socjalny lub jego odmiany i/lub;
 - c) Program Aktywności Lokalnej i/lub;
 - d) Inne metody, modele, narzędzia pracy socjalnej o charakterze indywidualnym, rodzinnym, środowiskowym, z obligatoryjnym wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej i/lub zawodowej i/lub edukacyjnej.
2. Zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne, a także powrót na rynek pracy realizowane poprzez:
 - a) programy reintegracji zawodowej i społecznej realizowane przez podmioty, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
 - b) programy na rzecz wsparcia zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami (w tym w ramach WTZ i ZAZ).

W 2018 r. planowane jest ogłoszenie kolejnych konkursów, w ramach których wyłonione zostaną projekty na rzecz aktywnej integracji.

Planowane efekty:

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu;
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu;
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek);
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie;
- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.3.3 Realizacja projektów na rzecz aktywnej integracji w ramach Poddziałania 9.2.2 „Aktywne włączanie społeczne młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym”.

Opis zadania: W 2018 r. kontynuowana będzie realizacja projektów wyłonionych do dofinansowania w 2016 r.

Wsparciem objęte są następujące typy projektów:

Zindywidualizowane i kompleksowe działania na rzecz poprawy szans na zatrudnienie oraz zdolności funkcjonowania w społeczeństwie młodzieży, wobec której zastosowano sądowy środek wychowawczy lub poprawczy obejmujące:

- a) działania służące wzmocnieniu kompetencji społecznych młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym,
- b) działania resocjalizacyjne, terapeutyczne i wychowawcze dla młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym,
- c) działania wspomagające efektywność procesu resocjalizacji poprzez doradztwo edukacyjno-zawodowe oraz wsparcie służące uzupełnieniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym nie kwalifikującej się do wsparcia w ramach projektów Ochotniczych Hufców Pracy w PI 8ii POWER.

W pierwszym kwartale 2018 r. planowane jest ogłoszenie kolejnego konkursu, w ramach którego wyłonione zostaną projekty na rzecz włączania społecznego młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym.

Planowane efekty:

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu;
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu;
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek);
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.3.4 Realizacja projektów z zakresu tworzenia nowych przedsiębiorstw społecznych oraz rozwoju i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej w ramach Poddziałania 9.4.1 „Rozwój podmiotów sektora ekonomii społecznej” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2018 r. kontynuowana będzie realizacja projektów wyłonionych do dofinansowania w 2016 r. Nie przewiduje się ogłoszenia konkursów w 2018 r.

Wsparciem objęte są następujące typy projektów:

Wspieranie przedsiębiorczości społecznej oraz ekonomii społecznej zapewniające w ramach projektu w sposób komplementarny i łączny:

- Wsparcie służące tworzeniu nowych przedsiębiorstw społecznych obejmujące:
 - działania z zakresu animacji i inkubacji;
 - wsparcie w zakresie szkoleń (w tym szkoleń zawodowych niezbędnych do pracy w przedsiębiorstwie społecznym), doradztwa oraz innych form służących nabyciu wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i/lub prowadzenia działalności w sektorze ekonomii społecznej w postaci przedsiębiorstwa społecznego w szczególności związanych ze sferą ekonomiczną;
 - bezzwrotne wsparcie finansowe (dotacje) na tworzenie nowych miejsc pracy poprzez utworzenie przedsiębiorstwa społecznego;
 - wsparcie pomostowe w formie finansowej, wsparcie pomostowe w formie zindywidualizowanych usług w szczególności ukierunkowanych na wzmocnienie kompetencji biznesowych.
- Wsparcie rozwoju i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej poprzez:
 - działania ukierunkowane na podnoszenie umiejętności społecznych i kompetencji zawodowych, doświadczenia zawodowego pracowników oraz wolontariuszy PES w szczególności związanych ze sferą ekonomiczną;
 - działania służące nabyciu lub podniesieniu wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia, prowadzenia i rozwijania przedsiębiorstwa społecznego, w szczególności związanych ze sferą ekonomiczną;
 - działania ukierunkowane na rozwój specjalistycznych usług dla podmiotów ekonomii społecznej, w szczególności usług o charakterze biznesowym;
 - wsparcie finansowe (dotacje) na tworzenie nowych miejsc pracy w istniejących podmiotach ekonomii społecznej wyłącznie pod warunkiem przekształcenia tych podmiotów w przedsiębiorstwo społeczne;
 - wsparcie finansowe (dotacje) na tworzenie nowych miejsc pracy w istniejących przedsiębiorstwach społecznych.

Planowane efekty:

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek);
- Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych;
- Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem;

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Sposób monitorowania: na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Cel szczegółowy 1.4: Wsparcie samozatrudnienia.

Zadanie 1.4.1 Projekt „Pożyczki dla przedsiębiorczych” w ramach Działania 6.2 „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia” PO KL 2007-2013.

Opis zadania: W ramach zadania realizowany jest projekt (wyłoniony do dofinansowania w 2012 r., którego realizacja zakończyła się w grudniu 2015 r.) w okresie jego monitorowania. Zgodnie z założeniami projektów dot. instrumentów zwrotnych w ramach PO KL, po okresie realizacji projektu, działania projektowe kontynuowane są w ramach tzw. okresu monitorowania, który trwa przez pięć kolejnych lat tj. do końca roku 2020. W ramach ww. okresu osoby zamierzające rozpocząć działalność gospodarczą (zarówno osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo, jak i pracujące) mogą skorzystać z pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej do wysokości 50 tys. zł na osobę (preferencyjne oprocentowanie na poziomie 0,5% w skali roku, okres spłaty pożyczki wraz z odsetkami nie może przekraczać 60 miesięcy od momentu podpisania umowy, możliwe jest udzielenie maksymalnie 6 miesięcznej karencji w spłacie rat kapitałowych).

Planowane efekty:

- Liczba osób, które w 2018 r. skorzystają z pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 110.

Sposób monitorowania: Na podstawie sprawozdania.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.

Zadanie 1.4.2 Realizacja projektów w ramach Podziałania 8.3 „Wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia w regionie” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2018 r. kontynuowana będzie realizacja projektów wyłonionych do dofinansowania w 2017 r. Nie przewiduje się ogłoszenia konkursów w 2018 r.

Wsparciem objęte są następujące typy projektów:

1. Działania szkoleniowo-doradcze (w tym poradnictwo psychologiczne) dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej;
2. Wsparcie w formie bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej nie wyższe niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia na osobę;
3. Wsparcie pomostowe dla osób, które rozpoczęły prowadzenie działalności gospodarczej w ramach danego projektu, obejmujące:
 - a. usługi doradczo-szkoleniowe o charakterze specjalistycznym (indywidualne i grupowe) udzielane w okresie pierwszych 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej;
 - b. usługi asystentury z wykorzystaniem mentoringu;
 - c. wsparcie finansowe wypłacane miesięcznie w kwocie nie większej niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa

w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego na dzień wypłacenia wsparcia bezzwrotnego (dotacji) przez okres od 6 do 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej.

Planowane efekty:

- Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej;
- Liczba osób, pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 1.4.3 Doradztwo na rzecz osób rozpoczynających działalność gospodarczą i MMŚP w ramach KSU.

Opis zadania: W ramach realizacji zadania świadczone będą usługi w zakresie rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej.

1. **W obszarze rozpoczynania działalności gospodarczej** usługi świadczone będą w szczególności z zakresu:
 - analizy pomysłu na biznes i określenie typu działalności;
 - oszacowania przychodów i kosztów związanych z planowaną działalnością;
 - wyboru odpowiedniej formy opodatkowania;
 - przygotowanie biznesplanu;
 - wyboru odpowiedniego źródła finansowania;
 - przygotowania wniosku o dotację/pożyczkę lub kredyt na podjęcie działalności gospodarczej;
 - zarejestrowania firmy oraz dopełnienie wszelkich formalności z tym związanych, w tym wpis do CEIDG/KRS, dokumenty rejestrowe do ZUS i US.
2. **W obszarze prowadzenia firmy** usługi świadczone będą w szczególności z zakresu:
 - a) organizacji przedsiębiorstwa:
 - zmiana formy lub zakresu prowadzenia działalności gospodarczej wpis do CEIDG;
 - zatrudnienie pracowników;
 - procedura uzyskiwania zezwoleń, koncesji, itp.;
 - pomoc w konstruowaniu umów z kontrahentami;
 - dochodzenie należności;
 - zamykanie działalności gospodarczej;
 - inne stwierdzone podczas diagnozy/rozmowy z klientem.

- b) marketingu:
- opracowanie strategii marketingowej w oparciu o misje i cele biznesowe;
 - doradztwo w zakresie przygotowania szczegółowych taktyk marketingowych, wytycznych dla identyfikacji graficznej, komunikacji internetowej i działań wizerunkowych;
 - opracowanie koncepcji organizacji pracy i procesów zarządzania, w uwzględnieniu specyfiki firmy, zespołu (wraz z propozycją konkretnych narzędzi informatycznych wspierających procesy zarządzania);
 - inne stwierdzone podczas diagnozy/rozmowy z klientem.
- c) W obszarze finansów przedsiębiorstwa:
- konsultacje w opracowaniu kosztorysu przedsięwzięcia tj. koszty, przychody i źródła finansowania;
 - przygotowanie dokumentacji wymaganej przez instytucję finansową (wnioski kredytowe, biznesplany itp.);
 - przeprowadzenie oceny opłacalności inwestycji.

Planowane efekty:

- Liczba osób fizycznych, które skorzystały z usług doradczych – 10;
- Liczba firm, które skorzystały z usług doradczych - 30.

Sposób monitorowania: w oparciu o dokumentację własną TARR S.A.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Podmioty realizujące zadanie: Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Zadanie 1.4.4 Realizacja projektów w ramach Poddziałania 6.2 „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” PROW na lata 2014-2020.

Opis zadania: Premia na rozpoczęcie działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich przeznaczona jest dla rolników w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, małżonek tego rolnika lub domownik rolnika, który planuje zwiększyć swoje dochody w wyniku uruchomienia i wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej. W ramach wsparcia można uzyskać pomoc finansową w wysokości 100 000 zł. Pomoc wypłacana jest w dwóch ratach. Pierwsza rata pomocy w wysokości 80% natomiast druga rata pomocy w wysokości 20% kwoty pomocy. Inwestycje w środki trwałe związane z działalnością pozarolniczą nie mogą być finansowane z innych środków publicznych. Pomoc przyznaje się, jeżeli gospodarstwo rolne ma wielkość ekonomiczną nie większą niż 15 000 euro. Jest położone w miejscowości znajdującej się na terenie gminy wiejskiej lub gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 000 mieszkańców, lub gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 000 mieszkańców. Pomoc przysługuje w kolejności ustalonej dla województwa na podstawie kryteriów wyboru. O kolejności decyduje suma uzyskanych punktów z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku. Minimalna liczba punktów wynosi 4.

Planowane efekty:

- Liczba osób planowanych do objęcia wsparciem dotycząca utworzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Wartości liczbowe nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ale będą na bieżąco monitorowane w roku 2018.

Sposób monitorowania:

Na podstawie złożonych wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność.

Jednostka zgłaszająca zadanie: Kujawsko-Pomorski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Podmiot realizujący zadanie: Kujawsko-Pomorski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Zadanie 1.4.5 Rozwój przedsiębiorczości przez podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej w ramach Poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” PROW 2014-2020.

Opis zadania: Zadanie realizowane będzie w ramach inicjatywy LEADER - rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS) wspieranego ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Celem priorytetowym działania jest wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich, przez które rozumieć należy obszary, z wyłączeniem miast o liczbie mieszkańców większej niż 20 000. Realizacja celu odbywać się będzie poprzez wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) – oddolnie tworzonego dokumentu strategicznego dotyczącego danego obszaru, w którym, na podstawie diagnozy obszaru, lokalnych potrzeb i priorytetów, wskazane zostało ukierunkowanie wsparcia. Wyboru operacji do realizacji dokonywać będą lokalne grupy działania (LGD).

O pomoc może ubiegać się podmiot będący:

- osobą fizyczną, jeżeli jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jest pełnoletni, ma miejsce zamieszkania na obszarze objętym LSR (w przypadku gdy osoba fizyczna nie wykonuje działalności gospodarczej), posiada zarejestrowaną działalność gospodarczą na obszarze objętym LSR (w przypadku gdy osoba fizyczna wykonuje działalność gospodarczą), albo
- osobą prawną, z wyłączeniem województwa, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR, albo
- jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR.

Realizacja zadania musi wiązać się z utworzeniem co najmniej 1 miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne. Pomoc na operację nie przysługuje w zakresie działalności usługowej wspomagającej rolnictwo i następującej po zbiorach, górnictwa i wydobywania, działalności usługowej wspomagającej górnictwo i wydobywanie, przetwarzania i konserwowania ryb, skorupiaków i mięczaków, wytwarzania i przetwarzania koksu i produktów rafinacji ropy naftowej, produkcji chemikaliów oraz wyrobów chemicznych, produkcji podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych, produkcji metali, produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep

oraz motocykli, transportu lotniczego i kolejowego, gospodarki magazynowej. Wysokość pomocy przyznanej na realizację operacji nie może przekroczyć:

- 100 000 zł w przypadku podejmowania działalności gospodarczej,
- 300 000 zł w przypadku rozwijania działalności gospodarczej.

Planowane efekty:

- Liczba zrealizowanych operacji dotyczących podejmowania działalności gospodarczej w 2018 r.;
- Liczba zrealizowanych operacji dotyczących rozwijania działalności gospodarczej w 2018 r.;
- Liczba utworzonych miejsc pracy w 2018 r.

Wartości wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ale będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie sprawozdania rocznego przygotowywanego przez Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu i przekazywanego Agencji Płatniczej.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: lokalne grupy działania z terenu województwa kujawsko pomorskiego i Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursów.

CEL STRATEGICZNY 2: ROZWÓJ KADR PRZEDSIĘBIORSTW

Zadanie 2.1 Wsparcie pracodawców w kształceniu osób pracujących w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Opis zadania: Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS), został utworzony ze środków Funduszu Pracy z myślą o wsparciu kształcenia ustawicznego pracodawców oraz pracowników. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań zmieniającej się gospodarki. W ramach realizacji zadania z KFS pracodawcy będą mogli ubiegać się w powiatowych urzędach pracy, o dofinansowanie kształcenia ustawicznego dla siebie oraz pracowników, w tym na:

- określenie potrzeb w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS,
- kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
- egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
- badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

O dofinansowanie powyższych działań będzie mógł wystąpić do powiatowego urzędu pracy każdy pracodawca, który zatrudnia co najmniej jednego pracownika na umowę o pracę.

W przypadku mikroprzedsiębiorców (firmy zatrudniające 9 osób i mniej) ze środków KFS może zostać sfinansowanych 100% kosztów kształcenia ustawicznego, natomiast w przypadku pozostałych firm pracodawca ze środków własnych pokrywa 20% kosztów szkolenia. Kwota przyznana na szkolenie dla jednego pracownika nie może przekroczyć w danym roku 300% przeciętnego wynagrodzenia.

Planowane efekty:

- Liczba firm korzystających w 2018 r. z funduszu szkoleniowego;
- Liczba pracowników firm przeszkolonych z KFS w 2018 r. – 2 790 osób (wyliczono na podstawie średniego kosztu szkoleń za 2017 r - 1605 zł / osobę).

Wartości wskaźników będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie sprawozdania do MRPiPS, w oparciu o dokumentację własną Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Jednostka zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowe urzędy pracy, Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 2.2 Zachęty dla inwestorów tworzących miejsca pracy.

Opis zadania: celem działania jest podniesienie wiedzy wśród potencjalnych pracowników na temat oczekiwań inwestorów w stosunku do pracowników. Decyzje inwestorów

(w tym zagranicznych) o ulokowaniu firmy w danym regionie uwarunkowane są min. dostępnością odpowiednio wykwalifikowanej kadry legitymującej się m.in. bardzo dobrą znajomością języka obcego i posiadającą odpowiednie kompetencje. W XXI wieku kompetencje pracownika, w tym kwalifikacje językowe, tj. znajomość języków obcych na poziomie minimum B2 i wyższym, to często warunek konieczny dla uzyskania zatrudnienia w m.in. w sektorze BPO, w firmach z kapitałem zagranicznym, prowadzących działalność eksportową lub współpracujących z firmami zagranicznymi. Informacje dostępne obecnie w bazach danych nt. osób bezrobotnych, czy studentów i absolwentów uczelni wyższych, nie uwzględniają informacji o posiadaniu przez daną osobę kwalifikacji w zakresie języków potwierdzonych stosownymi certyfikatami. Zmniejszające się bezrobocie powoduje coraz większy deficyt kadry posiadającej określone kompetencje i gotowej do podjęcia zatrudnienia. Zadanie obejmuje prowadzenie akcji informacyjno-promocyjnej, która ma wpłynąć na wzrost świadomości wśród uczniów szkół średnich i wyższych oraz wśród osób dorosłych w zakresie korzyści płynących ze znajomości języków obcych na poziomie minimum B2 i innych kwalifikacji poszukiwanych przez pracodawców. Ponadto działanie ma na celu nawiązanie kontaktu pomiędzy potencjalnymi pracownikami i pracodawcami co ma wpłynąć na lepsze przygotowanie uczniów i studentów do wejścia na rynek pracy.

W ramach zadania planowane jest również zorganizowanie regionalnych dni kariery z częścią konferencyjną i warsztatową oraz promocją terenów inwestycyjnych na terenie regionu. W dniu/dniach kariery uczestniczyć będą zarówno zainteresowani pracodawcy i inwestorzy, osoby zainteresowane podjęciem zatrudnienia, jak również przedstawiciele uczelni i szkół średnich oraz instytucji rynku pracy, Centrum Obsługi Inwestora, Bydgoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego, Centrum Wsparcia Biznesu w Toruniu i innych zainteresowanych organizacji.

Planowane efekty:

- Liczba akcji informacyjno-promocyjnych – 1;
- Liczba targów pracy dla inwestorów zewnętrznych - 1;
- Liczba uczestników dni kariery – ok. 300 osób.

Sposób monitorowania: Dokumentacja własna z przeprowadzonych wydarzeń.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Nadzoru Właścicielskiego, Rozwoju Gospodarczego i Transportu, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu w ramach realizacji projektu pn. „Invest in Bit CITY 2. Promocja potencjału gospodarczego oraz promocja atrakcyjności inwestycyjnej miast prezydenckich województwa kujawsko-pomorskiego” współfinansowanego z EFRR.

Podmioty realizujące zadanie: Departament Nadzoru Właścicielskiego, Rozwoju Gospodarczego i Transportu, Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego, Centrum Wsparcia Biznesu w Toruniu przy wsparciu biur karier UMK w Toruniu oraz UTP w Bydgoszczy.

Zadanie 2.3 Regionalny Fundusz Szkoleniowy – usługi rozwojowe dla MŚP z województwa kujawsko-pomorskiego i ich pracowników” współfinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

Opis zadania: Projekt polega na utworzeniu systemu dostarczania kompleksowych usług rozwojowych (diagnostycznych, szkoleniowych, doradczych, studiów podyplomowych) w celu wspierania rozwoju przedsiębiorstw z sektora MŚP i ich pracowników z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego. W efekcie przedsiębiorcy MŚP mogą otrzymać dofinansowanie na zakup usług pozwalających na ich rozwój, w tym w szczególności w zakresie nabycia lub potwierdzenia kwalifikacji pracowników, usprawnienia procesów lub obszarów działania przedsiębiorstwa, częściową lub całkowitą zmianę profilu działalności. System funkcjonuje w oparciu o podejście popytowe, tj. gwarantuje przedsiębiorcom możliwość samodzielnego podejmowania decyzji w zakresie doboru usług dostępnych w Bazie Usług Rozwojowych (www.uslugirozwojowe.parp.gov.pl) utworzonej przez PARP. Dofinansowanie usług udzielane jest w systemie refundacyjnym połączonym z promesą i wynosi 50%. Przy spełnieniu dodatkowych kryteriów istnieje możliwość podniesienia intensywności wsparcia do 80% (np. wsparcie przeznaczone dla pracownika 50+ lub o niskich kwalifikacjach, wsparcie przeznaczone dla przedsiębiorstw tzw. wysokiego wzrostu i inne). W celu zapewnienia kompleksowej obsługi przedsiębiorców na terenie całego województwa kujawsko-pomorskiego dostępne są mobilne punkty wsparcia, zapewniające dojazd doradców/konsultantów w miejsca wyznaczone przez przedsiębiorców oraz prowadzony jest Główny punkt wsparcia w siedzibie TARR w Toruniu. Przed skorzystaniem z usług MŚP są objęte diagnozą potrzeb rozwojowych wykonaną przez doradców.

Planowane efekty:

W efekcie realizacji projektu wsparciem zostanie objętych minimum 1455 przedsiębiorstw MŚP z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego, w tym 6076 osób pracujących w tych przedsiębiorstwach (min. 1371 osób w wieku 50+ oraz min. 3740 osób o niskich kwalifikacjach), z czego 1015 firm zrealizuje swój cel rozwojowy, a 1823 pracowników (30% grupy objętej wsparciem) uzyska nowe kwalifikacje lub kompetencje.

Sposób monitorowania: w oparciu o dokumentację projektu oraz własną TARR S.A

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.**Podmioty realizujące zadanie:** Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

CEL STRATEGICZNY 3: PODNIESIENIE POZIOMU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH MIESZKAŃCÓW REGIONU

Cel szczegółowy 3.1: Zwiększenie znaczenia kształcenia zawodowego jako czynnika oddziałującego na sytuację na rynku pracy.

Zadanie 3.1.1 Opiniowanie powoływania nowych kierunków kształcenia zawodowego w szkołach branżowych I stopnia i technikach, monitorowanie nowo utworzonych kierunków.

Opis zadania:

W związku z zadaniem wynikającym z *ustawy z o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustaw – prawo oświatowe* Wojewódzka Rada Rynku Pracy (WRRP) opiniuje wnioski szkół dotyczące tworzenia nowych kierunków kształcenia zawodowego w szkołach branżowych I stopnia i technikach, oceniając zasadność ich utworzenia w oparciu o analizę sytuacji na lokalnych i regionalnym rynku pracy. WUP w Toruniu przygotowuje dla członków WRRP informację o sytuacji danego zawodu w kontekście planowanego utworzenia nowego kierunku kształcenia. Informacja ta będzie zawierała m.in. dane na temat skali bezrobocia w danym zawodzie, zapotrzebowania pracodawców, liczby uczniów i absolwentów danego kierunku kształcenia oraz liczby szkół kształcących w danym zawodzie w skali regionu. Organy prowadzące szkoły będą miały możliwość podjęcia decyzji o utworzeniu danego kierunku kształcenia analizując opinie wydane przez WRRP. W ramach tego zadania zostanie również przygotowana informacja na temat realizacji planów edukacyjnych szkół branżowych I stopnia i techników w roku szkolnym 2017/2018 r. w kontekście podjętych uchwał WRRP.

Planowane efekty:

- Liczba opinii przygotowanych w 2017 i 2018.

Wartość wskaźnika nie jest możliwa do określenia na etapie planowania, ale będzie na bieżąco monitorowana i zostanie wykazana w sprawozdaniu z RPD/Z na 2018 rok;

- Informacja nt. realizacji planów edukacyjnych szkół w kontekście podjętych uchwał.

Sposób monitorowania:

W oparciu o dokumentację własną Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu/Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Toruniu.

Zadanie 3.1.2 Organizacja konkursu dla szkół zawodowych pod hasłem – „Kształcenie dla potrzeb rynku pracy naszą misją”.

Opis zadania:

W związku z zadaniem harmonizowania kształcenia zawodowego z potrzebami regionalnego rynku pracy Wojewódzki Urząd Pracy wraz z partnerami - Urzędem Marszałkowskim

i Kuratorium Oświaty zorganizuje i przeprowadzi III edycję konkursu dla szkół zawodowych województwa kujawsko-pomorskiego pod hasłem – „Kształcenie dla potrzeb rynku pracy naszą misją”. Celem nadrzędnym konkursu jest promowanie tych szkół, które realizują swoją ofertę edukacyjną w ścisłej współpracy z pracodawcami, zapewniając kształcenie zawodowe na rzeczywistych stanowiskach pracy.

W ramach tego zadania zostanie również przygotowana informacja na temat szkół – laureatów konkursu.

Planowane efekty:

- Liczba szkół biorących aktywny udział w konkursie w 2018 r.

Wartość wskaźnika nie jest możliwa do określenia na etapie planowania, ale będzie na bieżąco monitorowana i zostanie wykazana w sprawozdaniu z RPD/Z na 2018 r.;

Informacja nt. szkół laureatów konkursu – 1.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację konkursową.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy.

Zadanie 3.1.3 Realizacja projektów w zakresie poprawy jakości, efektywności i atrakcyjności kształcenia zawodowego w ramach Poddziałania 10.1.3 „Kształcenie zawodowe w ramach ZIT”.

Opis zadania: W 2018 r. kontynuowana będzie realizacja projektów wyłonionych do dofinansowania w 2016 r. oraz 2017 r.

Dofinansowanie w ramach projektów przeznaczone jest na:

1. Rozwój kształcenia zawodowego we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, obejmujący w szczególności:
 - a) realizację doradztwa edukacyjno-zawodowego ukierunkowanego na dopasowanie podaży kwalifikacji do potrzeb i wymagań nowoczesnego rynku pracy;
 - b) realizację zewnętrznego wsparcia szkół w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego,
 - c) realizację dodatkowego wsparcia służącego podnoszeniu, nabywaniu oraz uzupełnianiu wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, dostosowanego do potrzeb pracodawców, w szczególności poprzez:
 - dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne ukierunkowane na uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych;
 - organizowanie kursów przygotowawczych na studia;
 - udział w zajęciach prowadzonych w szkołach wyższych, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych;
 - wsparcie uczniów w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy;
 - programy potwierdzania kwalifikacji w zawodzie zdobytych przez uczniów w toku edukacji;

- udział w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego – KKZ i KUZ;
 - a) realizację wsparcia nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu ukierunkowanego na doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych, związanych z nauczaniem zawodem;
 - b) tworzenie nowej oferty edukacyjnej, w tym wprowadzenie kształcenia w nowych zawodach i na nowych kierunkach w odpowiedzi na zbadane zapotrzebowanie rynku pracy;
 - c) modyfikację programów nauczania w poszczególnych zawodach i na kierunkach już istniejących;
 - d) wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania zawodowego;
 - e) włączenie pracodawców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe;
 - f) tworzenie klas patronackich w szkołach;
 - g) tworzenie w szkołach i placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów obejmujące wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego.
2. Realizacja wysokiej jakości staży i praktyk zawodowych dla uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego i ogólnego we współpracy z pracodawcami, w tym podniesienie kwalifikacji i kompetencji opiekunów praktykantów i stażystów u pracodawców w zakresie niezbędnym do realizacji staży i praktyk zawodowych.
- W 2018 r. planowane jest ogłoszenie kolejnego konkursu w zakresie poprawy jakości, efektywności i atrakcyjności kształcenia zawodowego.

Planowane efekty:

- Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu;
- Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS;
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili kompetencje zawodowe po opuszczeniu programu;
- Liczba nauczycieli, którzy uzyskali/podnieśli kwalifikacje w zakresie doradztwa zawodowego;
- Liczba uczniów, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili umiejętności praktyczne po opuszczeniu programu;
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy;
- Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie;
- Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego;
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy zostali objęci wsparciem w programie;
- Liczba nauczycieli objętych wsparciem w zakresie uzyskiwania/podnoszenia kwalifikacji w zakresie doradztwa zawodowego;

- Liczba nauczycieli placówek kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, uczestniczących w praktykach i stażach u pracodawcy.

Wartości ww. wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Sposób monitorowania: na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 3.1.4 Realizacja projektów w zakresie poprawy jakości, efektywności i atrakcyjności kształcenia zawodowego w ramach Poddziałania 10.2.3 „Kształcenie zawodowe” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2018 r. kontynuowana będzie realizacja projektów wyłonionych do dofinansowania w 2017 r.; zostaną także podpisane umowy z wnioskodawcami wyłonionymi w ramach konkursu ogłoszonego w 2017 r.

Dofinansowanie w ramach projektów przeznaczone jest na:

1. Rozwój kształcenia zawodowego we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, obejmujący w szczególności:
 - a) realizację doradztwa edukacyjno-zawodowego ukierunkowanego na dopasowanie podaży kwalifikacji do potrzeb i wymagań nowoczesnego rynku pracy;
 - b) realizację zewnętrznego wsparcia szkół w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego;
 - c) realizację dodatkowego wsparcia służącego podnoszeniu, nabywaniu oraz uzupełnianiu wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, dostosowanego do potrzeb pracodawców, w szczególności poprzez:
 - dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne ukierunkowane na uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych;
 - organizowanie kursów przygotowawczych na studia;
 - udział w zajęciach prowadzonych w szkołach wyższych, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych;
 - wsparcie uczniów w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy;
 - programy potwierdzania kwalifikacji w zawodzie zdobytych przez uczniów w toku edukacji;
 - udział w pozaszkolnych formach kształcenia zawodowego – KKZ i KUZ;
 - d) realizację wsparcia nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu ukierunkowanego na doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych, związanych z nauczaniem zawodem;
 - e) tworzenie nowej oferty edukacyjnej, w tym wprowadzenie kształcenia w nowych zawodach i na nowych kierunkach w odpowiedzi na zbadane zapotrzebowanie rynku pracy;

- f) modyfikację programów nauczania w poszczególnych zawodach i na kierunkach już istniejących;
 - g) wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania zawodowego;
 - h) włączenie pracodawców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe;
 - i) tworzenie klas patronackich w szkołach;
 - j) tworzenie w szkołach i placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów obejmujące wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego.
2. Realizacja wysokiej jakości staży i praktyk zawodowych dla uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami, w tym podniesienie kwalifikacji i kompetencji opiekunów praktykantów i stażystów u pracodawców w zakresie niezbędnym do realizacji staży i praktyk zawodowych.

W 2018 r. planowane jest ogłoszenie dwóch kolejnych konkursów w zakresie realizacji wysokiej jakości staży dla uczniów szkół placówek kształcenia zawodowego oraz poprawy jakości efektywności i atrakcyjności kształcenia zawodowego.

Planowane efekty:

- Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu;
- Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS;
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili kompetencje zawodowe po opuszczeniu programu;
- Liczba nauczycieli, którzy uzyskali/podnieśli kwalifikacje w zakresie doradztwa zawodowego;
- Liczba uczniów, którzy podnieśli, nabyli lub uzupełnili umiejętności praktyczne po opuszczeniu programu;
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy;
- Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie;
- Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego;
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, którzy zostali objęci wsparciem w programie;
- Liczba nauczycieli objętych wsparciem w zakresie uzyskiwania/podnoszenia kwalifikacji w zakresie doradztwa zawodowego;
- Liczba nauczycieli placówek kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, uczestniczących w praktykach i stażach u pracodawcy.

Wartości wszystkich wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 3.1.5 Realizacja projektów w ramach Podziałania 10.4.1 „Edukacja dorosłych w zakresie kompetencji cyfrowych i języków obcych” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2018 r. kontynuowana będzie realizacja projektu wyłonionego do dofinansowania w grudniu 2017 r. w ramach którego dofinansowanie w ramach projektu przeznaczone jest na zwiększenie kompetencji osób dorosłych należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy z zakresu ICT. Projekt zakłada szkolenia i kursy dla osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem, kwalifikacji lub kompetencji cyfrowych, kończące się uzyskaniem przez uczestników projektu certyfikatu zewnętrznego, potwierdzającego zdobycie określonych kompetencji kluczowych.

W 2018 r. planowane jest ogłoszenie kolejnego konkursu w zakresie podnoszenia kwalifikacji językowych osób dorosłych.

Planowane efekty:

- Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu;
- Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu;
- Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu;

Wartości wszystkich wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu z SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 3.1.6 Realizacja projektów w ramach Podziałania 10.4.2 „Edukacja dorosłych na rzecz rynku pracy” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: W 2018 r. planowane jest ogłoszenie konkursu w zakresie rozwoju kompetencji zawodowych osób dorosłych.

Wsparciem objęte są następujące typy projektów:

1. Doradztwo edukacyjno-zawodowe służące diagnozie potrzeb i możliwości osób dorosłych zainteresowanych z własnej inicjatywy udziałem w kształceniu ustawicznym.
2. Realizacja pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego służących nabywaniu, podnoszeniu, uzupełnieniu wiedzy, umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji poprzez:
 - a) kwalifikacyjne kursy zawodowe zakończone egzaminem potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie,
 - b) kursy umiejętności zawodowych zakończone zaliczeniem zgodnie z rozporządzeniem w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych,
 - c) pozostałe kursy wymienione w rozporządzeniu w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych, umożliwiające uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych.
3. Projekty grantowe obejmujące typ projektu 1 i 2.

Planowane efekty:

- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia;
- Liczba osób, które zdobyły wiedzę, umiejętności lub kompetencje w ramach pozaszkolnych form kształcenia.

Wartości wszystkich wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Podmioty wyłonione w drodze konkursu.

Zadanie 3.1.7 Realizacja projektów w ramach Podziałania 6.3.2 „Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: Lepsza jakość usług edukacyjnych w zakresie szkolnictwa zawodowego
Wsparciem objęte są następujące typy projektów:

1. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową szkół, wyższych szkół zawodowych oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne, polegające na: budowie, rozbudowie, nadbudowie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną nowych obiektów, a także przebudowie, adaptacji, modernizacji, remoncie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną już istniejących obiektów, ukierunkowane na tworzenie, rozwój warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego w branżach zgodnych z potrzebami rynku pracy, w tym z inteligentnymi specjalizacjami określonymi w RIS.
2. Działania z zakresu e-edukacji (wyłącznie w ramach projektu wskazanego w pkt 1), w tym m.in.: wyposażenie szkół, wyższych szkół zawodowych oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne w narzędzia informatyczne poprawiające efektywność procesu kształcenia (zakup sprzętu informatycznego, multimedialnego, oprogramowania).

Planowane efekty:

- Liczba miejsc w infrastrukturze kształcenia zawodowego;
- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
- Liczba studentów korzystających z wspartych obiektów infrastruktury wyższych szkół zawodowych;
- Liczba uczniów korzystających ze wspartych warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego;
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego;
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia praktycznego i ustawicznego;
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury wyższych szkół zawodowych;
- Liczba wspartych warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego.

Wartości wszystkich wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania EFRR

Podmioty realizujące zadanie:

- jednostki samorządu terytorialnego;
- związki jednostek samorządu terytorialnego;
- stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- samorządowe jednostki organizacyjne;
- państwowe jednostki organizacyjne, osoby fizyczne i prawne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki systemu oświaty realizujące kształcenie zawodowe i ustawiczne;
- placówki doskonalenia nauczycieli;
- uczelnie;
- organizacje pozarządowe.

Zadanie 3.1.8 Realizacja projektów w ramach Podziałania 6.4.3 „Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego w ramach ZIT” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania: Lepsza jakość usług edukacyjnych w zakresie szkolnictwa zawodowego.

Wsparciem objęte są następujące typy projektów:

1. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową szkół oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne, polegające na: budowie, rozbudowie, nadbudowie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną nowych obiektów, a także przebudowie, adaptacji, modernizacji, remoncie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną już istniejących obiektów, ukierunkowane na tworzenie i rozwój warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego w branżach zgodnych z potrzebami rynku pracy, w tym z inteligentnymi specjalizacjami określonymi w RIS.
2. Działania z zakresu e-edukacji (jako element projektu wskazanego w pkt 1), w tym m.in.: wyposażenie szkół oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne w narzędzia informatyczne poprawiające efektywność procesu kształcenia (zakup sprzętu informatycznego, multimedialnego, oprogramowania).

Planowane efekty:

- Liczba miejsc w infrastrukturze kształcenia zawodowego;
- Liczba uczniów korzystających ze wspartych warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego;
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego;
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia praktycznego i ustawicznego;
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury wyższych szkół zawodowych.

Wartości wszystkich wskaźników nie są możliwe do określenia na etapie planowania, ze względu na zróżnicowane tempo wdrażania projektów; wskaźniki będą na bieżąco monitorowane i zostaną wykazane w sprawozdaniu z realizacji RPD/Z na 2018 r.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Wdrażania EFRR

Podmioty realizujące zadanie:

- jednostki samorządu terytorialnego;
- związki jednostek samorządu terytorialnego;
- stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- samorządowe jednostki organizacyjne;
- państwowe jednostki organizacyjne;
- osoby fizyczne i prawne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki systemu oświaty realizujące kształcenie zawodowe i ustawiczne;
- placówki doskonalenia nauczycieli;
- uczelnie;
- organizacje pozarządowe.

**CEL STRATEGICZNY 4: WZROST EFEKTYWNOŚCI REGIONALNEJ
POLITYKI RYNKU PRACY**

Cel szczegółowy 4.1: Rozwój usług pośrednictwa pracy, w tym EURES, poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz informacji o rynku pracy.

Zadanie 4.1.1 Świadczenie usług informacji zawodowej - Kujawsko–Pomorska Wojewódzka Komenda OHP.

Opis zadania: Zadanie realizowane będzie poprzez udzielanie indywidualnych i grupowych porad zawodowych oraz informacji zawodowych dla młodzieży uczącej się oraz biernej zawodowo i bezrobotnej do 25 roku życia. Dodatkowo oferowane będą usługi pośrednictwa pracy dla młodzieży uczącej się oraz biernej zawodowo i bezrobotnej do 25 roku życia.

Planowane efekty:

- Liczba osób do 25 roku życia objętej usługami poradnictwa zawodowego w zakresie indywidualnych i grupowych porad zawodowych – 16 116;
- Liczba osób do 25 roku życia objętej usługami poradnictwa zawodowego w zakresie indywidualnych i grupowych informacji zawodowych - 21 454;
- Liczba młodzieży do 25 roku życia objętej usługami pośrednictwa pracy – 12 515 osób.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną Kujawsko – Pomorskiej Wojewódzkiej Komendy OHP.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Kujawsko – Pomorska Wojewódzka Komenda OHP.

Podmioty realizujące zadanie: Jednostki organizacyjne Kujawsko – Pomorskiej Wojewódzkiej Komendy OHP na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

Zadanie 4.1.2 Świadczenie i rozwijanie usług informacji i poradnictwa zawodowego – WUP w Toruniu

Opis zadania:

Zadanie realizowane będzie poprzez:

1. udzielanie indywidualnych porad i informacji z udziałem doradcy zawodowego adresowanych do osób bezrobotnych, poszukujących pracy, innych powyżej 18 roku życia i młodzieży uczącej się;
2. prowadzenie zajęć grupowego poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy, innych powyżej 18 roku życia i młodzieży uczącej się;
3. współpracę z powiatowymi urzędami pracy w celu udzielenia im wsparcia w świadczeniu i doskonaleniu usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej;
4. współpracę ze szkołami wszystkich typów celem przygotowania uczniów do aktywnych zachowań na rynku pracy;
5. współpracę z instytucjami doskonalenia nauczycieli, szkołami wszystkich szczebli, organami prowadzącymi szkoły w procesie tworzenia i doskonalenia szkolnych systemów orientacji i poradnictwa zawodowego.

Planowane efekty:

- Liczba udzielonych indywidualnych porad – 1 500;
- Liczba udzielonych indywidualnych informacji zawodowych – 10 000;

- Liczba uczestników zajęć grupowych – 5 000;
- Liczba spotkań, konsultacji, szkoleń dla doradców klienta zatrudnionych w powiatowych urzędach pracy – 12;
- Liczba spotkań merytorycznych i konsultacji dla szkolnych doradców zawodowych – 15.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 4.1.3 Upowszechnianie informacji zawodowej – WUP w Toruniu.

Opis zadania:

- opracowywanie nowych i aktualizacja wcześniej wykonanych analiz sytuacji wybranych zawodów na regionalnym rynku pracy;
- upowszechnianie analiz/informacji o zawodach, adresowane do wybranych grup docelowych:
 - osób stojących przed wyborem bądź zmianą zawodu;
 - powiatowych urzędów pracy;
 - poradni psychologiczno-pedagogicznych;
 - organów prowadzących szkoły;
 - dyrektorów, pedagogów i szkolnych doradców zawodowych ze wszystkich typów szkół, rodziców i uczniów;
 - akademickich biur karier.

Upowszechnianie realizowane będzie drogą elektroniczną oraz poprzez udział pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu w spotkaniach organizowanych przez różne gremia (np.: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, powiatowe urzędy pracy, kuratorium oświaty, szkoły wszystkich typów, biura karier uczelni wyższych regionu, organizacja pozarządowe).

Planowane efekty:

- Liczba informacji o zawodach (nowych) przygotowanych w 2018 r.;
- Liczba aktualizacji informacji o zawodach w 2018 r. – 400;
- Liczba spotkań, w których będą brali udział pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu w 2018 r. – 20.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 4.1.4 Upowszechnianie informacji dotyczących regionalnego rynku pracy.

Opis zadania: Przygotowywane analizy i prowadzone badania mają za zadanie dostarczenie informacji na temat sytuacji i kierunków zmian zachodzących na regionalnym rynku pracy. W tym celu publikacje przekazywane są: organom administracji samorządowej i rządowej odpowiedzialnym za politykę rynku pracy i edukację, członkom Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy, poradniom psychologiczno-pedagogicznym oraz innym zainteresowanym instytucjom i osobom. Dodatkowym elementem upowszechniania informacji o rynku pracy będzie organizacja kampanii promocyjno-informacyjnej skierowanej do uczniów szkół gimnazjalnych i ostatnich klas szkół podstawowych w województwie. Celem jej będzie zachęcenie uczniów do zapoznania się z problematyką rynku pracy poprzez organizację konkursu na - *opis pracy w wymarzonym zawodzie*. Upowszechnianie informacji będzie odbywało się przede wszystkim drogą elektroniczną, w tym za pośrednictwem strony internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu. Podstawowym źródłem przygotowywanych publikacji będą dane GUS, w tym dotyczące bezrobocia rejestrowanego oraz wyniki własnych analiz i badań socjologicznych.

Wyniki i wnioski płynące z prowadzonych prac analityczno-badawczych wykorzystywane będą m.in. do:

- opiniowania nowych kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych;
- przygotowania i aktualizacji lokalnych informacji o zawodach;
- przygotowania i oceny projektów w ramach Osi I PO WER i Osi 8 RPO WK-P,
- planowania wydatkowania Krajowego Funduszu Szkoleniowego;
- planowania i organizacji szkoleń osób bezrobotnych;
- przygotowania diagnozy do Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia;
- przygotowania programu regionalnego;
- współpracy ze szkołami i uczelniami wyższymi;
- opracowania kryteriów ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty;
- przygotowania informacji dla zainteresowanych osób i podmiotów.

Planowane efekty:

- Liczba przygotowanych publikacji dotyczących regionalnego rynku pracy – 16;
- Liczba przygotowanych publikacji tematycznych – 10;
- Liczba zrealizowanych badań, ekspertyz – 2;
- Liczba przeprowadzonych konkursów dla uczniów – 1.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 4.1.5 Funkcjonowanie serwisu internetowego urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego - tujestpraca.eu

Opis zadania: Serwis tujestpraca.eu jest nowoczesnym narzędziem wspierającym pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe. Klienci mogą samodzielnie redagować i zamieszczać oferty pracy, zakładać swoje profile, generować CV, zapisywać się na konsultacje z doradcami zawodowymi, pośrednikami pracy oraz na wydarzenia związane z rynkiem pracy. Serwis jest skuteczną i efektywną kosztowo formą rozpowszechniania informacji z różnych dziedzin np. organizowanych wydarzeniach w województwie, w Polsce, prowadzonych dla mieszkańców województwa kampaniach informacyjnych itp. Obecnie funkcjonuje automatyczny transfer ofert pracy z Centralnej Bazy Ofert Pracy (CBOP) co przyczyniło się do zwiększenia liczby ofert pracy. Planowane jest utrzymanie transferu, upowszechnianie usług serwisu tujestpraca.eu wśród pracodawców agencji zatrudnienia, osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz młodzieży oraz kontynuacja prac modernizacyjnych serwisu.

Planowane efekty:

- Liczba ofert pracy opublikowanych w tujestpraca.eu – 22 000;
- Liczba zarejestrowanych osób poszukujących pracy – 2 500;
- Liczba zarejestrowanych firm – 150.

Sposób monitorowania: Statystyki portalu tujestpraca.eu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 4.1.6 Realizacja zagranicznego pośrednictwa pracy poprzez działania sieci EURES.

Opis zadania: Realizacja działań wspierających mobilność na europejskim rynku pracy, skierowanych do osób poszukujących pracy za granicą jak i pracodawców, borykających się z niedoborami pracowników. Usługi EURES obejmują w szczególności międzynarodowe pośrednictwo pracy oraz doradztwo w zakresie sytuacji na europejskim rynku pracy oraz warunków życia i pracy w krajach EOG i Szwajcarii.

Usługi EURES są ogólnodostępne i bezpłatne. Mogą z nich korzystać wszystkie osoby zainteresowane pracą za granicą, jak również pracodawcy poszukujący pracowników z krajów EOG. Wykonywane zadanie przyczyni się do zwiększania wiedzy osób bezrobotnych i poszukujących pracy nt. poszukiwania legalnego i bezpiecznego zatrudnienia w krajach EOG. Wzrośnie również świadomość pracodawców i innych partnerów na rynku pracy nt. możliwości pozyskiwania pracowników z innych państw EOG.

Planowane efekty:

- Liczba kontaktów z bezrobotnymi i poszukującymi pracy – 4 800;
- Liczba kontaktów z polskimi pracodawcami – 300;

- Liczba pozyskanych i udostępnionych ofert pracy za granicą w ramach sieci EURES – 1 100;
- Liczba pozyskanych i udostępnionych miejsc pracy za granicą w ramach sieci EURES – 6 000;
- Liczba opracowanych informacji nt. sytuacji wybranych zawodów na europejskim rynku pracy – 100;
- Liczba spotkań grupowych: targów pracy ze stoiskiem informacyjnym EURES/warsztatów/prelekcji – 20;
- Liczba międzynarodowych targów pracy przewidzianych do organizacji w 2018 r. – 1;
- Liczba kontaktów z instytucjami zewnętrznymi – 350.

Sposób monitorowania: Raporty kwartalne z Bazy Monitoringu EURES, dokumentacja własna Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Cel szczegółowy 4.2: Rozwój dialogu i współpracy na rzecz wzrostu zatrudnienia w regionie

Zadanie 4.2.1 Współpraca z partnerami społecznymi.

Opis zadania: Współpraca z członkami Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Toruniu oraz Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego m.in. w zakresie

zarządzania środkami Funduszu Pracy i wypracowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia jako elementu strategii rozwoju województwa.

Szkolenia dla członków WRRP z zakresu funkcjonowania regionalnego rynku pracy.

Planowane efekty:

- Liczba posiedzeń WRRP – 4;
- Odsetek członków WRRP przeszkolonych w 2018 r. – 100%;
- Liczba posiedzeń K-P WRDS z udziałem przedstawiciela Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu – 1.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 4.2.2 Realizacja projektu pozakonkursowego w ramach Poddziałania 9.4.2 „Koordynacja sektora ekonomii społecznej” RPO WK-P 2014-2020.

Opis zadania:

Celem realizacji projektu jest rozwój potencjału sektora ekonomii społecznej w województwie kujawsko-pomorskim poprzez zwiększenie skuteczności i intensywności działań koordynujących. Wszystkie zaplanowane w projekcie działania przyczynią się do wzrostu roli ekonomii społecznej na poziomie województwa oraz do realizacji „Kujawsko-Pomorskiego Programu na Rzecz Ekonomii Społecznej do roku 2020” (KPPRES). Założenia projektu wpisują się w cel główny Programu jakim jest zwiększenie udziału ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym, w tym aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w woj. kujawsko-pomorskim. Działania w ramach projektu kierowane będą do podmiotów, o których mowa w art. 4, ust. 2 pkt. 2 i 3 ust. o spółdzielniach socjalnych, podmiotów ekonomii społecznej i ich pracowników i wolontariuszy, jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych, oraz pracowników i wolontariuszy tych instytucji, instytucji rynku pracy oraz pomocy oraz integracji społecznej, ośrodków wsparcia ekonomii społecznej i ich pracowników i wolontariuszy, przedstawicieli sektora nauki i biznesu. Główne zadania zaplanowane do realizacji w ramach projektu to: integracja środowiska ekonomii społecznej, inspirowanie i wspieranie współpracy na rzecz ekonomii społecznej, upowszechnianie ekonomii społecznej w regionie, reprezentowanie środowiska ekonomii społecznej, wdrażanie KPPRES oraz zapewnienie funkcjonowania Regionalnego Komitetu Ekonomii Społecznej. Projekt jest zgodny z katalogiem obszarów wsparcia w zakresie koordynacji ekonomii społecznej określonych w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społ. i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFR na lata 2014-2020*

Planowane efekty:

- Liczba gmin, które uwzględniły w dokumentach strategicznych ekonomię społeczną – 35;

- Liczba porozumień zawartych w ramach sieciowania – 3;
- Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem w ramach sieciowania – 100;
- Liczba gmin objętych działaniami upowszechniającymi współpracę z podmiotami ekonomii społecznej – 20;
- Liczba inicjatyw dotyczących rozwoju ekonomii społecznej – 20;
- Liczba pracowników lokalnych i regionalnych podmiotów działających na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, którzy zostali objęci wsparciem w ramach projektu – 37.

Sposób monitorowania: Na podstawie raportu SL2014.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu.

Zadanie 4.2.3 Program Aktywizacja i Integracja.

Opis zadania: Celem Programu Aktywizacja i Integracja (PAI) jest udzielenie kompleksowej pomocy osobom bezrobotnym, integracja społeczna służąca kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym, przeciwdziałanie pogłębianiu się problemów związanych z wykluczeniem społecznym. Program ma na celu rozwinięcie umiejętności psychospołecznych, budowanie prawidłowych relacji z otoczeniem, powrót do aktywności społecznej i zawodowej jego uczestników. Uczestnikami Programu będą osoby bezrobotne, zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy, dla których został ustalony III profil pomocy, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej w szczególności realizujące kontrakt socjalny zgodnie z przepisami o pomocy społecznej. Program Aktywizacja i Integracja obejmie dwa bloki działań:

- Blok aktywizacja - w ramach, którego powiatowy urząd pracy udzieli bezrobotnemu wsparcia polegającego na przygotowaniu go do lepszego radzenia sobie na rynku pracy oraz skieruje bezrobotnego do wykonywania prac społecznie użytecznych;
- Blok integracja - w ramach, którego bezrobotny objęty zostanie warsztatami (zajęciami grupowymi), które realizowane będą przez instytucje pożytku publicznego na zlecenie powiatowych urzędów pracy. Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych będą służyły kształtowaniu ich aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym.

Planowane efekty:

- Liczba osób bezrobotnych objętych wsparciem w ramach programu w 2018 r. – 170 osób.

Sposób monitorowania: Sprawozdanie powiatowych urzędów pracy z realizacji programu.

Podmioty realizujące zadanie: Powiatowy Urząd Pracy w: Aleksandrowie Kujawskim, Chełmińskim, Nakielskim, Sępólnie Krajeńskim, Świeciu, Tucholi, Wąbrzeźnie oraz Powiatowych Urzędach Pracy dla Miasta Torunia i Powiatu Toruńskiego.

Zadanie 4.2.4 Rozwój współpracy z agencjami zatrudnienia.

Opis zadania: Informowanie agencji zatrudnienia, działających i nowopowstałych, o możliwościach współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu m.in. poprzez umożliwienie wzięcia udziału w targach pracy i innych podobnych wydarzeniach, rozpowszechnianie ofert pracy, organizowanie spotkań informacyjnych dla osób poszukujących pracy, zapewnienie dostępu do serwisu tujestpraca.eu.

Planowane efekty:

- Liczba zorganizowanych spotkań informacyjnych – 20;
- Liczba współorganizowanych Targów Pracy – 5.

Sposób monitorowania: W oparciu o dokumentację własną Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmiot realizujący zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Zadanie 4.2.5 Rozwój współpracy między WUP w Toruniu a Biurami Karier.

Opis zadania:

1. organizacja cyklicznych spotkań z Biurami Karier uczelni wyższych funkcjonujących w regionie, w ramach których prowadzona będzie: analiza wybranych kierunków kształcenia wyższego (i odpowiadających im zawodów) w kontekście ich sytuacji na regionalnym rynku pracy, zapotrzebowanie na informacje zawodową i inne usługi studentów, absolwentów i doradców zawodowych;
2. realizacja oferty szkoleniowej adresowanej do pracowników Biur Karier - zajęcia warsztatowe dla pracowników Biur Karier z zakresu wybranych zagadnień poradnictwa zawodowego świadczonego na rzecz studentów i absolwentów uczelni wyższych, wielokulturowości;
3. realizacja oferty szkoleniowej adresowanej do studentów - zajęcia warsztatowe dla studentów i absolwentów w ramach: Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery (OTK), targów pracy organizowanych przez uczelnie wyższe naszego regionu, indywidualnego poradnictwa zawodowego, w tym wsparcia psychologicznego.

Działania podejmowane w ramach zadania powinny racjonalizować zachowania studentów i absolwentów na rynku pracy, mieć wpływ na wybór przez nich specjalizacji w ramach studiowanych kierunków, uświadamiać konieczność budowania zasobu kompetencji oczekiwanych na rynku pracy.

Planowane efekty:

- Liczba spotkań z Biurami Karier planowanych do zorganizowania przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu w 2018 r. – 3;
- Liczba warsztatów planowanych do zorganizowania przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu dla doradców zatrudnionych w Biurach Karier – 1;

- Liczba pracowników Biur Karier, którzy uczestniczyć będą w 2018 r. w warsztatach/seminariach – 8;
- Liczba warsztatów, które zostaną zorganizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu dla studentów i absolwentów w ramach OTK i targów pracy organizowanych przez uczelnie wyższe naszego regionu – 2;
- Liczba studentów, którzy uczestniczyć będą w 2018 r. w warsztatach i skorzystają z indywidualnego poradnictwa zawodowego, w tym ze wsparcia psychologicznego – 50.

Sposób monitorowania:

W oparciu o dokumentację własną Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania/zgłaszająca zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podmioty realizujące zadanie: Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, Biura Karier uczelni wyższych województwa kujawsko-pomorskiego.

IV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja zadań ujętych w RPD/Z na 2018 r. będzie finansowana ze środków krajowych i zagranicznych. W ramach krajowych środków publicznych wyróżniono budżet państwa, budżety jednostek samorządu terytorialnego oraz fundusze celowe, w tym w szczególności: Fundusz Pracy i Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W ramach środków zagranicznych głównym źródłem finansowania zadań są środki Europejskiego Funduszu Społecznego.

W tabeli finansowej zostały zawarte dane dotyczące środków przeznaczonych na finansowanie zadań RPD/Z na 2018 r., na podstawie informacji przesłanych przez poszczególne podmioty realizujące te zadania.

Tabela nr 1 Finansowanie zadań realizowanych w ramach RPD/Z na 2018 r.

Numer zadania	Wydatki ogółem 2018	Z tego												
		Środki krajowe							Środki zagraniczne					
		razem	FP	PFRON	budżet państwa	budżet jst	środki prywatne	inne środki	razem	EFS	EFRR	EFROW	inne środki	
0	1=2+9	2=3+4+5+6+7+8	3	4	5	6	7	8	9=10+11+12+13	10	11	12	13	
1.1.1*	67 574 091,00 zł	67 574 091,00 zł	67 574 091,00 zł											
1.1.2	62 558 500,00 zł	62 558 500,00 zł	62 558 500,00 zł											
1.1.3	54 752 103,00 zł	4 440 396,00 zł	4 440 396,00 zł							50 311 707,00 zł	50 311 707,00 zł			
1.1.4	14 261 053,00 zł	1 157 053,00 zł				444 000,00 zł		713 053,00 zł		13 104 000,00 zł	13 104 000,00 zł			
1.1.5	2 738 157,00 zł	286 959,00 zł				286 959,00 zł				2 451 198,00 zł	2 451 198,00 zł			
1.1.6	47 113 206,00 zł	7 066 981,00 zł	7 066 981,00 zł							40 046 225,00 zł	40 046 225,00 zł			
1.1.7	24 209 865,00 zł	3 631 479,00 zł				2 421 613,00 zł		1 209 866,00 zł		20 578 386,00 zł	20 578 386,00 zł			
1.1.8	7 348 102,00 zł	1 085 215,00 zł				737 113,00 zł		348 102,00 zł		6 262 887,00 zł	6 262 887,00 zł			
1.1.9	21 734 450,59 zł	3 260 167,59 zł				2 173 445,06 zł			1 086 722,53 zł	18 474 283,00 zł	18 474 283,00 zł			
1.1.10	4 584 451,76 zł	687 667,76 zł							687 667,76 zł	3 896 784,00 zł	3 896 784,00 zł			
1.1.11	1 549 277,65 zł	232 391,64 zł					162 674,15 zł	69 717,49 zł		1 316 886,00 zł	1 316 886,00 zł			
1.2.1	8 488 719,00 zł	8 488 719,00 zł			8 044 719,00 zł		444 000,00 zł							
1.2.2	10 000,00 zł	10 000,00 zł			10 000,00 zł									
1.2.3	3 800 000,00 zł	3 800 000,00 zł			3 800 000,00 zł									
1.2.4	160 000 000,00 zł	160 000 000,00 zł			160 000 000,00 zł									
1.2.5	16 000 000,00 zł	16 000 000,00 zł			16 000 000,00 zł									
1.3.1	2 498 962,35 zł	374 844,35 zł					374 844,35 zł			2 124 118,00 zł	2 124 118,00 zł			
1.3.2	10 245 210,59 zł	1 536 781,59 zł							1 536 781,59 zł	8 708 429,00 zł	8 708 429,00 zł			
1.3.3	8 839 847,06 zł	1 325 977,06 zł				883 984,71 zł	353 593,88 zł	88 398,47 zł		7 513 870,00 zł	7 513 870,00 zł			
1.3.4	19 095 161,18 zł	2 864 274,18 zł				1 909 516,12 zł		954 758,06 zł		16 230 887,00 zł	16 230 887,00 zł			
1.4.1	4 159 180,00 zł	623 877,00 zł	623 877,00 zł							3 535 303,00 zł	3 535 303,00 zł			
1.4.2	46 797 034,12 zł	7 019 555,12 zł				4 679 703,41 zł		2 339 851,71 zł		39 777 479,00 zł	39 777 479,00 zł			
1.4.3**	x													
1.4.4**	x													
1.4.5**	x													
2.1	4 481 400,00 zł	4 481 400,00 zł	4 481 400,00 zł											
2.2	50 000,00 zł	7 500,00 zł					7 500,00 zł			42 500,00 zł		42 500,00 zł		
2.3	9 200 000,00 zł	1 380 000,00 zł						1 380 000,00 zł		7 820 000,00 zł	7 820 000,00 zł			
2.4	11 200 000,00 zł	3 200 000,00 zł						3 200 000,00 zł		8 000 000,00 zł	8 000 000,00 zł			
3.1.1**	x									0,00 zł				
3.1.2	20 000,00 zł	20 000,00 zł	20 000,00 zł							0,00 zł				
3.1.3	4 923 831,76 zł	738 574,77 zł				492 383,18 zł	246 191,59 zł			4 185 257,00 zł	4 185 257,00 zł			
3.1.4	20 681 650,59 zł	3 102 247,59 zł				2 068 165,06 zł	1 034 082,53 zł			17 579 403,00 zł	17 579 403,00 zł			
3.1.5	10 297 054,12 zł	1 544 558,12 zł				514 852,71 zł		1 029 705,41 zł		8 752 496,00 zł	8 752 496,00 zł			
3.1.6	5 416 801,18 zł	812 520,18 zł				270 840,06 zł	541 680,12 zł			4 604 281,00 zł	4 604 281,00 zł			
3.1.7**	x													
3.1.8**	x													
4.1.1**	x													
4.1.2**	x													
4.1.3**	x													
4.1.4	20 000,00 zł	20 000,00 zł	20 000,00 zł											
4.1.5	3 000,00 zł	3 000,00 zł	3 000,00 zł											
4.1.6	20 000,00 zł	20 000,00 zł	20 000,00 zł											
4.2.1	10 000,00 zł	10 000,00 zł	10 000,00 zł											
4.2.2	695 702,00 zł	104 355,00 zł					104 355,00 zł			591 347,00 zł	591 347,00 zł			
4.2.3	126 446,00 zł	126 446,00 zł	126 446,00 zł											
4.2.4**	x													
4.2.5**	x													
OGÓŁEM	655 503 256,94 zł	369 595 530,94 zł	146 944 691,00 zł	187 854 719,00 zł	16 882 575,29 zł	3 268 921,62 zł	11 333 452,14 zł	3 311 171,88 zł	285 907 726,00 zł	285 865 226,00 zł	42 500,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	

* - Kwota Funduszu Pracy bez Środków Rezerwy

** - poziom wydatków niemożliwy do oszacowania na etapie opracowania RPD/Z na 2018 r. (X - wskazanie źródeł finansowania).

V. MONITORING REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2018 ROK

Monitoring realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2018 rok prowadzony będzie przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu w następujący sposób:

- Podmiot sprawozdający (jednostka zgłaszająca zadanie), na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów zadania, złoży roczne sprawozdanie o jego realizacji, w terminie do 31 marca 2019 r. Sprawozdanie roczne będzie zawierać następujące części:
 - nazwę zadania – zgodnie z przyjętą w RPD/Z na 2018 r.,
 - charakterystykę realizowanego zadania (realizatorzy, podjęte i zrealizowane działania),
 - wartość środków wydatkowanych na realizację zadania wraz ze źródłem/-ami finansowania,
 - uzyskane efekty, w ujęciu ilościowym i jakościowym,
 - wnioski i rekomendacje wynikające z realizacji zadania.
- Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, na podstawie informacji zebranych od podmiotów sprawozdających, sporządzi w terminie do 30 kwietnia 2019 r. sprawozdanie z realizacji RPD/Z na 2018 r.

W ramach monitoringu RPD/Z na 2018 r. prowadzona będzie analiza i ocena stopnia osiągnięcia efektów zaplanowanych w poszczególnych zadaniach, a także ocena postępu realizacji celów, dokonywana w oparciu o zestaw wskaźników przedstawionych w tabeli nr 2.

Wyżej wymienionych wskaźniki służą ocenie postępów dokonanych w ramach poszczególnych celów strategicznych RPD/Z na 2018 r. (wskaźniki główne). Natomiast stopień realizacji celów długookresowych będzie monitorowany za pomocą wskaźników kontekstowych obrazujących sytuację na rynku pracy województwa kujawsko-pomorskiego zawartych pod tabelą.

Tabela nr 2 Dane wyjściowe do monitoringu realizacji celów strategicznych RPD/Z na 2018 r.

Wskaźnik	Źródło danych	Jednostka miary	Wartość wskaźnika na koniec 2017 r.
CEL STRATEGICZNY 1: ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO			
Stopa bezrobocia rejestrowanego	GUS	%	10,0
Liczba osób bezrobotnych	WUP	osoby	81 543
Udział bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	59,9
Udział bezrobotnych do 25 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	12,4
Udział bezrobotnych do 30 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	25,8
Udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	25,3
Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	60,2
Udział bezrobotnych niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	WUP	%	4,4
Wskaźnik aktywizacji ²²	WUP	%	29,6
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	GUS	liczba	77 <i>(dostępne dane roczne ostatnie za 2016 rok)</i>
Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach RPDZ/2017 (ogółem) ²³ : - w tym samozatrudnienie	WUP	liczba	-

²² Stosunek liczby osób podejmujących udział w wybranych formach aktywizacji (zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych i prace społecznie użyteczne) do liczby osób nowo zarejestrowanych w danej kategorii bezrobotnych. Od 2015 r. do wybranych form aktywizacji należy także skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych.

²³ Liczba miejsc pracy utworzonych w wyniku udzielenia jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej oraz środków na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy. Określenie wartości wskaźnika możliwe będzie w maju 2018 r.

CEL STRATEGICZNY 2: ROZWÓJ KADR PRZEDSIĘBIORSTW			
Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON ogółem	GUS	liczba	195 717
Liczba wspartych przedsiębiorstw w ramach RPD/Z na 2017 ²⁴	WUP	liczba	-
CEL STRATEGICZNY 3: PODNIESIENIE POZIOMU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH MIESZKAŃCÓW REGIONU			
Osoby dorosłe w wieku 25-64 lata uczestniczące w kształceniu i szkoleniu	GUS	%	3,3 <i>(dostępne dane średnioroczne ostatnie za 2016 rok)</i>
Udział bezrobotnych bez zawodu w ogóle bezrobotnych	WUP	%	14,8
CEL STRATEGICZNY 4: WZROST EFEKTYWNOŚCI REGIONALNEJ POLITYKI RYNKU PRACY			
Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej programów rynku pracy	WUP	%	76,4 <i>(dostępne dane roczne ostatnie za 2016 rok)</i>
Liczba bezrobotnych przypadająca na jednego pośrednika pracy zatrudnionego w urzędzie pracy (PUP i WUP)	WUP	osoby	289 <i>(dostępne dane roczne ostatnie za 2016 rok)</i>
Liczba bezrobotnych przypadająca na jednego doradcę zawodowego zatrudnionego w urzędzie pracy (PUP i WUP)	WUP	osoby	480 <i>(dostępne dane roczne ostatnie za 2016 rok)</i>
Przeciętny czas poszukiwania pracy przez bezrobotnego w miesiącach	GUS (BAEL)	miesiąc	11,6 <i>(dostępne dane średnioroczne ostatnie za 2016 rok)</i>
Liczba agencji zatrudnienia w regionie	WUP (KRAZ)	liczba	437

Wskaźniki kontekstowe dotyczące monitorowania długookresowych celów działań podejmowanych w ramach realizacji RPD/Z na 2017 r. obrazujące sytuację na rynku pracy województwa.

- Współczynnik aktywności zawodowej (wg BAEL):

²⁴ Liczba przedsiębiorstw, które wsparło m.in. w formie doradztwa, szkoleń, świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, finansowania inwestycji w mikroprzedsiębiorstwach, udostępnienia infrastruktury inkubatorów przedsiębiorczości. Określenie wartości wskaźnika możliwe będzie w maju 2018 r.

- ogółem (osoby w wieku 15 lat i więcej),
- kobiet;
- mężczyzn;
- osób w wieku 15-24 lata;
- osób w wieku 55 lat i więcej;
- osób w wieku 55-64 lat;
- osób w wieku 65 lat i więcej.
- Stopa bezrobocia (wg BAEL):
 - ogółem (osoby w wieku 15 lat i więcej);
 - kobiet;
 - mężczyzn;
 - osób w wieku 15-24 lata;
 - osób w wieku 55 lat i więcej.
- Wskaźnik zatrudnienia (wg BAEL):
 - ogółem (osoby w wieku 15 lat i więcej),
 - kobiet;
 - mężczyzn;
 - osób w wieku 20-64 lata;
 - osób w wieku 15-24 lata;
 - osób w wieku 55 lat i więcej;
 - osób w wieku 55-64 lat;
 - osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata.
- Liczba pracujących ogółem wg BAEL.
- Udział osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem w ogólnej liczbie bezrobotnych (MPiPS-01).

Indeks użytych skrótów

BAEL – Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności
BPO – outsourcing usług biznesowych (ang. *business process outsourcing*)
CBOP – Centralna Baza Ofert Pracy
CIS – Centrum Integracji Społecznej
CEIDG – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS – Europejski Fundusz Społeczny
EOG – Europejski Obszar Gospodarczy
EURES – Europejskie Służby Zatrudnienia (ang. *European Employment Service*)
GUS – Główny Urząd Statystyczny
IPD – Indywidualny Plan Działania
ISCED - Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Kształcenia (International Standard Classification of Education)
KFS – Krajowy Fundusz Szkoleniowy
KKZ – Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe
K-P WRDS – Kujawsko - Pomorska Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego
KRS – Krajowy Rejestr Sądowy
KSU – Krajowy System Usług
KUZ – Kurs Umiejętności Zawodowych
LGD– Lokalna Grupa Działania
LSR– Lokalna Strategia Rozwoju
MMŚP – Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
MOPR – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
NEET – osoby niezatrudnione, nie uczestniczące w edukacji lub szkoleniu (ang. *not in education, employment, or training*)
OHP – Ochotnicze Hufce Pracy
OTK – Ogólnopolski Tydzień Kariery
PAI – Program Aktywizacja i Integracja
PARP – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
PFRON - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PO KL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki
PO WER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PUP – Powiatowy Urząd Pracy
RLKS– Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność
RPD/Z – Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia
RPO WK-P – Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego
SL2014 – Centralny System Informatyczny wspierający realizację programów operacyjnych realizowanych w ramach Funduszy Europejskich 2014-2020
SRW K-P – Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020
UE – Unia Europejska
US – Urząd Skarbowy
WRRP – Wojewódzka Rada Rynku Pracy

WTZ- Warsztaty Terapii Zajęciowej
WUP - Wojewódzki Urząd Pracy
ZAZ - Zakład Aktywności Zawodowej
ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Problemy i wyzwania rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego zidentyfikowane w RPDZ w obszarze rynku pracy	Priorytety/cele strategiczne/kierunki działań/przedsięwzięcia strategii rozwoju województwa realizowane przez RPD/Z na 2018 r.	Powiązania z innymi programami rozwoju	Wskaźniki monitoringu SRW K-P*, na które oddziałuje RPD/Z na 2018 r.
<p>NISKI POZIOM ZATRUDNIENIA</p>	<p>Priorytet: Konkurencyjna gospodarka Cel strategiczny: Gospodarka i miejsca pracy Kierunki działań: 1. Wzrost zatrudnienia</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba pracujących ogółem (2) ▪ udział pracujących w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (3) ▪ współczynnik aktywności zawodowej (3) ▪ wskaźnik zatrudnienia (3) ▪ wskaźnik zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia (3) ▪ wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-24 lata (3) ▪ wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 55-64 lata (3) ▪ wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata (3)
<p>WYSOKA STOPA BEZROBOCIA</p>			<ul style="list-style-type: none"> ▪ stopa bezrobocia rejestrowanego (1) ▪ udział bezrobotnych zarejestrowanych pozostających bez pracy dłużej niż 1 rok w ogólnej liczbie bezrobotnych (2)

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ udział bezrobotnych zarejestrowanych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych (3)
WYSOKIE BEZROBOCIE WŚRÓD KOBIET, OSÓB MŁODYCH, OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH			<ul style="list-style-type: none"> ▪ udział bezrobotnych w wieku 25-34 w ludności w tym wieku (2) ▪ wskaźnik liczby kobiet, które nie podjęły pracy po urodzeniu dziecka na 10 000 mieszkańców (2) ▪ udział bezrobotnych w wieku 55 lat i więcej w liczbie ludności w wieku produkcyjnym 55 lat i więcej (2) ▪ udział bezrobotnych zarejestrowanych w wieku 55 lat i więcej w ogólnej liczbie bezrobotnych (3) ▪ udział kobiet powracających do pracy po urodzeniu dziecka (3)
WYSOKI POZIOMY WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO Z POWODU BEZROBOCIA	<p>Priorytet: Nowoczesne społeczeństwo</p> <p>Cel strategiczny: Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi</p> <p>Kierunki działań: 2. Promocja aktywności społecznej, samorozwoju i idei kształcenia przez całe życie</p>	<p>Kujawsko-Pomorski Program Rozwoju Społecznego</p> <p>Kujawsko-Pomorski Program Polityki Społecznej na lata 2013-2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ udział osób bezrobotnych długotrwale zarejestrowanych w ludności w wieku produkcyjnym (3) ▪ wskaźnik zagrożenia ubóstwem trwałym (3) ▪ korzystający ze świadczeń pomocy społecznej (3)

	5. Tworzenie warunków rozwoju społecznego osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i niesamodzielnych	Równe Szanse. Program Działania na rzecz Osób Niepełnosprawnych do 2020 roku	
STARZENIE SPOŁECZEŃSTWA	6. Promocja i rozwój ekonomii i przedsiębiorczości społecznej oraz spółdzielczości	Kujawsko-Pomorski Program na rzecz Ekonomii Społecznej na lata 2013-2020	<ul style="list-style-type: none"> liczba korzystających z poradnictwa zawodowego skierowanego do osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia (3)
NISKI POZIOM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	Priorytet: Konkurencyjna gospodarka Cel strategiczny: Gospodarka i miejsca pracy	Kujawsko-Pomorski Program Rozwoju Przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców (3) liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON ogółem (3) liczba nowo utworzonych miejsc pracy (3) przyrost miejsc pracy (3)
NISKA TRWAŁOŚĆ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH	Kierunki działań: 1. Wzrost zatrudnienia; 6. Rozwój sektora instytucji otoczenia biznesu		
NIEDOSTOSOWANIE STRUKTURY KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO DO POTRZEB PRACODAWCÓW	Priorytet: Nowoczesne społeczeństwo Cel strategiczny: Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi Kierunki działań: 23. Rozwój szkolnictwa zawodowego oraz kształcenia ustawicznego Przedsięwzięcia: 26. Opracowanie i wdrożenie systemu wewnątrzszkolnego poradnictwa zawodowego dla	Kujawsko-Pomorski Program Rozwoju Edukacji	<ul style="list-style-type: none"> liczba osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem do liczby osób bezrobotnych ogółem (3)

	uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych 27. Opracowanie i wdrożenie systemu współpracy szkół ponadgimnazjalnych i wyższych z pracodawcami		
--	---	--	--

* Poziomy monitoring SRW:

- (1) - Monitoring ogólnego poziomu rozwoju województwa
- (2) - Monitoring realizacji celów strategicznych
- (3) - Monitoring szczegółowych procesów rozwoju i struktur województwa
- (4) - Monitoring realizacji przedsięwzięć zidentyfikowanych w Strategii

Cel strategiczny Gospodarka i miejsca pracy - Przedsięwzięcia (oddziaływujące na RPD/Z na 2018 r.):

2. Wykorzystanie obszarów zdegradowanych i terenów przemysłowych na cele tworzenia przestrzeni inwestycyjnych; 3. Rozwój specjalnych stref ekonomicznych; 14. Rozwój Parków Technologicznych i Przemysłowych, jako przygotowanej przestrzeni do rozwoju firmy.